प्रधान सम्पादक
संघनायक भिक्षु अश्वघोष महास्थविर
४२५९११० (संघाराम विहार, ढल्को)

प्रकाशक र विशेष सल्लाहकार
भिक्षुणी धम्मवती
फोन: ४२५९४६६

सम्पादक
भिक्षुणी वीर्यवती
फोनः ४२५९४६६

सम्पादन सहयोगी
भिक्षुणी शुभवती

व्यवस्थापकहरू
चिनीकाजी महर्जन
फोन: ९८४१२५२६६२
e-mail: chinikajim@gmail.com
ज्ञानेन्द्र महर्जन
फोन: ४२७५३७७, ९८४१३६६५१४
ध्रुवरत्न स्थापित
फोन: ९८४१२६३३५५

सह-व्यवस्थापक
इन्द्रमान महर्जन
फोन: ९८४१४३४५७२

कार्यालय
धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी
धर्मकीर्ति विहार
श्रीघः नघःटोल
पोष्ट बक्स नं. ४९९२, काठमाडौं
फोन: ४२५९४६६

बुद्ध सम्वत् २५५८
नेपाल सम्वत् ११३४
इस्वी सम्वत् २०१४
बिक्रम सम्वत् २०७१

विशेष सदस्य	रु. २०००/- वा सो भन्दा बढी	
वार्षिक	रु.	१००/-
यस अङ्कको	रु.	१०/-

धर्मकीर्ति
(बौद्ध मासिक)
THE DHARMAKIRTI
A Buddhist Monthly

10th AUG 2014

वर्ष- ३२	अङ्क- ४	गुंपुन्हि	श्रावण २०७१

हे दुर्बुद्धि ! जटा मात्र पाल्दैमा तिमीलाई के प्राप्त हुन्छ ? मृगचर्मले बेरेर रहँदैमा मात्र तिमीलाई के फाइदा हुन्छ ? मनभित्र स्वार्थ भावना पाली शरीर बाहिरको देखावटी पहिरनले तिमीले आफूलाई कसरी शुद्ध पार्न सक्छौ ?

जुन व्यक्तिको मन राग, द्वेष र मोह रूपी दूषित भावनाहरूले दूषित रहन्छ, तबसम्म त्यस व्यक्ति ब्राह्मणीको कोखबाट जन्म लिएको व्यक्ति भएपनि उक्त व्यक्तिलाई ब्राह्मण भन्न मिल्दैन । तबसम्म त्यस व्यक्तिलाई केवल "भो" भनी सम्वोधन गर्न उपयुक्त हुन्छ । तर जुन व्यक्ति राग, द्वेष र मोह रूपी दूषित भावना रहित र इच्छा रहित शुद्ध व्यक्ति बन्न सफल हुन्छ, त्यस पवित्र व्यक्ति साधारण कूलमा जन्मे पनि त्यसलाई ब्राह्मण भन्न मिल्छ ।

कमल फूलको पातले पानीको थोपालाई नसोचे जस्तै, सीयोको टुप्पोमा रायोको गेडा नअडे जस्तै काम भोगमा आफ्नो चित्त लिप्त नभएको व्यक्तिलाई ब्राह्मण भनिन्छ ।

अक्रोधी, व्रतवान्, शीलवान्, तृष्णा रहित संयमी र अन्तिम देहधारी व्यक्तिलाई मैले ब्राह्मण भन्दछु ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

▪ सम्पादकीय ▪

सफल जीवनको लागि ध्यान भावना अभ्यास

सब्ब पापस्स अकरणं कुसलस्स उपसम्पदा
सचित्त परियोदपन एतं बुद्धानु सासनं

अर्थात्– "पाप कार्य नगर्नु कुशल कार्यहरू मात्र गर्नु र आफ्नो चित्त शुद्ध गर्नु" यही बुद्धहरूको उपदेश हो ।

माथि उल्लेखित बुद्ध वचन अनुसार हामीले आफ्नो सफल, जीवनको लागि पाप कर्म नगरी कुशल कर्म गरेर मात्र पुग्दैन, प्रमुख कर्त्तव्य त हामीले आ-आफ्नो चित्त परिशुद्ध गर्न अत्यावश्यक छ ।

अर्को शब्दमा भन्ने हो भने त्याग चेतनाले युक्त भई अरूको भलो सोची शरीर वचन र मनले कुशल कर्म गर्नु धर्मानुकुलको हाम्रो कर्तव्य हो । यसरी नै शरीर वचन र मनले सदाचारी बनी शील पालन गर्नु पनि धार्मिक व्यक्तिको परम कर्त्तव्य हो । तर यतिमा मात्र चित्त बुझाएर बस्दैमा हाम्रो लक्ष पुरा नहुने रहेछ । किनभने बुद्ध शिक्षा अनुसार दान र शील त धर्मको पहिल्लो र दोश्रो खुड्किलाहरू मात्र हुन् । अर्थात् दान र शील त जगको रूपमा रहेका कर्त्तव्य हुन् । यी बाहेक अर्को प्रमुख भूमिका त शुद्ध चित्तमा रहेको हुन्छ । चित्त शुद्ध नभइकन हाम्रो जीवन सार्थक हुन कदापि सक्दैन । चित्त शुद्ध गर्ने कार्य भने त्यति सजिलो छैन । चित्त शुद्ध गर्नको लागि ध्यान भावनाको अभ्यास गर्न नितान्त आवश्यक छ ।

बुद्धको मूल शिक्षा नै शुद्ध चित्तमा अडेको छ । यसको लागि हामी अन्तर्मुखी बनी आफूभित्र लुकेर बसेका खराव स्वभाव एवं आचरणहरू जुन लोभ, द्वेष र मोहले दूषित छन्, तिनीहरूको जरा समेत उखेलेर फाल्न सक्नु पर्दछ ।

सिद्धार्थ कुमारले पनि चित्त शुद्ध गर्नको लागि धेरै अभ्यास गर्नु परेको थियो । यसको लागि उहाँले आफ्नो शरीर भित्र र वाहिर आवत जावत भईरहेको श्वास प्रश्वासलाई मनले हेरी ध्यान भावना गर्नु भएको थियो । यसलाई आनापान ध्यान भनिन्छ । आनापान ध्यान गर्नुहुँदै प्रकृतिको अनित्य स्वभावलाई पत्ता लगाउनु भई विपश्यना ध्यान भावनाको माध्यमले शरीरलाई हेर्दै संसारको त्रिलक्षण स्वभाव (अनित्य, दुःख र अनात्म) र चतु आर्यसत्य (संसारको दुख, यस दुःखको मूल कारण तृष्णा, तृष्णालाई हटाउनु सके दुःख स्वतह हट्ने यथार्थता, तृष्णा हटाउनको लागि आठवटा आर्यमार्गहरूलाई अपनाउन जरुरी रहेको तथ्य) लाई पत्ता लगाउनु भई बोधिज्ञान प्राप्त गर्नु भएको थियो ।

यसरी भगवान बुद्धले विपश्यना ध्यान भावनाको माध्यमले आफ्नो मनमा विभिन्न विकारहरू केलाउँदै फाल्न सकेपछि र मन परिशुद्ध गरिसके पछि बोधि ज्ञान प्राप्त गरी बुद्ध बन्न सफल हुनु भएको थियो ।
हुनत संसारमा दुई थरिका प्राणीहरू पाइन्छन ।

(१) **उत्तान–**

यस समूहका प्राणीले आफूसंग भएका नराम्रा एवं खराब प्रवृत्तिलाई लुकाउन सक्दैनन् । राम्रो, नराम्रो प्रवृत्तिलाई यिनीहरूले चिन्न पनि सक्दैनन् । यसरी छुटाउने क्षमता यिनीहरूको मगजमा नै हुँदैनन् । त्यसैले यिनीहरूलाई चित्त शुद्धि विषयमा ज्ञान नै हुँदैन भने यिनीहरूले यस जन्ममा चित्त शुद्ध गरी मुक्ति मार्ग प्राप्त गर्ने कार्य गर्न त सम्भव नै छैन ।

यस समूहमा पशु पंक्षी एवं जनावर स्वभावका प्राणीहरू पर्दछन् ।

(२) **गहण–**

आफूसंग भएका नराम्रा बानी व्यवहार गोप्य रूपमा लुकाएर राख्न सक्ने व्यक्ति मानिसहरू नै हुन् । आफूमा लुकेर रहेका काम वासना र क्रोध जस्ता खराव वानी व्यवहार उत्पन्न हुन लागे पनि स्थान र समय हेरी त्यसलाई प्रकट नगरी मानिसले सहेर बस्न सक्छ । समाजले के भन्ला भन्ने लाज र भय (हिरी र ओतप्प) को कारणले ती कार्यहरू गर्दैनन् । जब यसलाई वास्ता नराखी ती खराब कार्य गर्छ, तब त्यस्ता व्यक्तिलाई नीच र पशु भन्ने गरिन्छ । आफूसंग रहेका ती पशु स्वभावका प्रवृत्तिलाई जरै देखि उखेलेर फाली शुद्ध एवं मुक्त जीवन जिउनको लागि ध्यान भावना गर्न आवश्यक छ । यस पवित्र कार्य पशु स्वभावका मानिसले गर्न सक्दैन । प्रज्ञा सहितका मानिसले मात्र गर्न सक्नेछ ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

यी बाहेक यस संसारमा अन्य तीन थरीका व्यक्तिहरू पनि छन्–

(१) शूरा (२) वीर (३) धैर्यवान्

शूरा व्यक्तिहरू धेरै प्रकारका कार्यक्षेत्रमा दक्ष एवं कुशल हुन्छन् ।

वीर व्यक्तिहरू आफ्नो जीवनमा जतिसुकै वाधा अड्चन आएपनि आफूले गर्न लागेको कार्य पूरा नभएसम्म डटेर लागि पर्छन । बीचमा निराश भएर कार्य त्याग्ने बानी उनीहरूमा हुँदैन ।

धैर्यवान् व्यक्तिले आफ्नो जीवनमा आइपर्ने सुख-दुःख, लाभ-अलाभ, यश-अपयश, र निन्दा-प्रशंसा जस्ता अष्टलोक धर्मले आफ्नो मन कम्प हुन नदिई अघि बढ्ने गर्छ पछि हट्दैन । यसरी नै हाम्रो समुदायमा अर्का पनि २ थरिका मानिसहरू छन्–

(१) चञ्चल स्वभाव (२) दृढ स्वभाव

चञ्चल स्वभावका मानिसहरू आँखा, कान, नाक, जीब्रो र शरीरको माध्यमबाट चित्त बाहिर पठाई पञ्चकाम सुखमा रमाउँदै भौंतारिने गर्छन् ।

तर दृढ स्वभावका ज्ञानी व्यक्तिहरू चञ्चल र असंयमी हुँदैनन् । मनको वसमा नगई होशियारी र सतर्क हुने गर्छन् । अभद्र व्यवहार र असंयमित नभई संयमी र शिक्षित हुन्छन् ।

माथि उल्लेखित विभिन्न स्वभावका मानिसहरू मध्ये उत्तम पुरूष गुण आफूमा समावेश गरी जीवन सफल पार्नका लागि हामीले ध्यान भावना अभ्यास गर्न अत्यावश्यक छ । ध्यान भावनाले आफूलाई चिन्ने, आफ्ना कमजोरीहरू पत्ता लगाउने शक्ति प्रदान गर्दछ । होशियारी बनी ठीक, बेठिक, सुमार्ग र कुमार्ग पत्ता लगाउने क्षमता उत्पन्न गराउँछ । यस्तो व्यक्तिको चित्त विस्तारै शुद्ध हुँदै चञ्चलपन स्वभाव, विचलित हुने स्वभाव विस्तारै हटेर जानेछ । ध्यान भावनाको माध्यमले संसारको यथार्थ अनित्य स्वभाव बुझी मनमा वैराग्य भावनाले ठाउँ लिइसकेको हुन्छ । फलस्वरूप उसले लोभ,द्वेष र मोहरूपी दूषित भावनालाई जरा देखि नै उखेलेर फालिसकेको हुन्छ । यस्तो व्यक्ति साँचो अर्थमा भाग्यमानी हुन्छ । उसको जीवन सफल र वहुमूल्य सिद्ध हुन्छ ।

त्यसैले यस्तो भाग्य प्राप्त गर्नको लागि हामीले विपश्यना ध्यान भावना गर्न अत्यावश्यक छ ।

ध्यानकुटी मैत्री केन्द्र बाल आश्रमलाई सहयोग

१) नारायणदेवी महर्जन, मैया डंगोल, नयाँबजार, काठमाडौं स्व. जितबहादुर महर्जनको पुण्यस्मृतिमा रू. २५,०००/–
२) बिमला कंसाकार, एलिसा तुलाधर, डिल्लीबजार । मायादेवी श्रेष्ठ, सपना श्रेष्ठ, बालाजु भोजनको लागि रू. ५०००/–
३) मोहनमाया (ढंगु) महर्जन, संखमुल, नयाँ बानेश्वर भोजनको लागि रू. २०००/–
४) प्रकाश वीरसिंह तुलाधर, लाजिम्पाट, काठमाडौं – रू. १५००/–
५) Ms. Yachi Taiwan – रू. 1500/-
६) भक्त बहादुर घले, जोरपाटी – रू. ११००/–
७) मैंया रंजित, कलंकी, स्व. लक्ष्मी प्रसाद रञ्जित तथा हेरामाया रंजितको पुण्यस्मृतिमा – रू. १०१०/–
८) मैंया रंजित कलंकी, स्व हिरा प्रसाद रञ्जित तथा राम प्रसाद रंजितको पुण्यस्मृतिमा – रू. १०१०/–
९) प्रसन्न काजी ताम्राकार (जापानमा अध्ययनरत) सितापाईला – रू. १०००/–
१०) रत्नदेवी मानन्धर – रू. १०००/–
११) अनागारिका सुचिता, धम्मावास विहार, खुसिबुं – रू. ११००/–
१२) केशचन्द्र शाक्य, चारदोबाटो बनेपा – रू. १०००/–
१३) निबेदिता प्रधान – रू. ५००/–
१४) बिमला कंसाकार, एलिस तुलाधर, डिल्लीबजार मायादेवी श्रेष्ठ, समना श्रेष्ठ बालाजु भोजनको लागि – रू. ५००/-
१५) मनकामना बनेपाबाट बालिकाहरूलाई लुगा प्रदान ।
१६) सुगत हर्ष बज्राचार्य, बनेपा स्टेशनरी सामान प्रदान ।
१७) अनागारिका वीर्यपारमी पुचः चापागाउँ – भन्तेहरू तथा बालिकाहरूलाई भोजन तथा ग्यास १ थान प्रदान ।
१८) रिम रेख, धुलिखेल बालिकाहरूलाई स्टेशनरी सामान प्रदान ।
१९) सरीता शाक्य, रुपेश शाक्य जेठो छोराको जन्मदिनको उपलक्ष्यमा फलफुल तथा खाद्यान्न प्रदान ।

❀ आजीवन वार्षिक भोजन प्रदान गर्ने दाताहरू :

२०) हरिमान रंजित सूर्यमान रंजित, शोभा, रत्ना, मोना रञ्जित परिवार, ककंचो विनायक मार्ग–१३, छाउनी स्व. सानुमाया तथा जनकमाँया रञ्जितको पुण्यस्मृतिमा – रू. ५२,८५०/–
२१) चैत्य बहादर, निर्मल, उत्तम, इन्द्रकुमार, बाबुराजा, धनमैंया नकर्मी परिवार ढल्को स्व. ईश्वरी नकर्मीको पुण्यस्मृतिमा – रू. २०,०००/–

❀ छात्रवृत्ति कोषको लागि सहयोगी दाताहरू :

२२) हरिमान रंजित सूर्यमान रंजित, शोभा, रत्ना, मोना परिवार, ककंचा विनायक मार्ग–१३, छाउनी स्व. सानुमाँया तथा जनक माया रञ्जितको पुण्यस्मृतिमा ध्यानकुटी तथा मैत्रीकेन्द्र बाल आश्रमलाई – रू. १,००,०००/– (रू. एकलाख) प्रदान ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

बौद्ध विश्वास (तृतीय भाग)–५

✍ के.श्री धम्मानन्द
अनुवादक- मदनरत्न मानन्धर

मैत्री

आजको संसारमा केहीको अभाव छ भने त्यो हो मैत्री वा सद्भाव ।

विश्वमा आज भौतिक सम्पत्ति प्रशस्त छन् । विद्वान बुद्धिजीवी, प्रतिभाशाली लेखक, बुद्धिमान वक्ता, दार्शनिक,मनोवैज्ञानिक, वैज्ञानिक, धार्मिक गुरू, अद्भूत कवि र शक्ति शाली नेताहरू छन् । यी विशिष्टतम प्रतिभाहरू छँदाछँदै पनि आज विश्वमा सच्चा शान्ति र सुरक्षा छैन । यसो हुनुमा केही कुराको अवश्यै कमी भएको हुनुपर्छ । के को कमीभन्दा मानिसहरू बीच आपसी सद्भाव र मैत्रीभावको कमी हो ।

भौतिक आर्जनले मात्र सुख र शान्ति पाइँदैन । प्रथमतः मानिसले आफ्नो हृदयभित्र शान्ति स्थापना गर्नुपर्छ अनिमात्र अरूलाई र विश्वलाई समेत शान्ति प्रदान गर्न सक्छ । आध्यात्मिक गुरूहरूको उपदेश अनुसरण गर्नु नै शान्ति प्राप्तिको सही उपाय हो ।

मैत्री भावको अभ्यास गर्दा, प्रथमतः अहिसाको आदर्श सिद्धान्तको अभ्यास गर्नुपर्छ र स्वार्थीपनलाई निर्मूल गर्नुपछ । यस्तो संघर्ष शारीरिक तवरमा होइन बल्कि मानसिक तवरमा गरिन्छ । किनकि दूर्भावनाहरू शरीर मा होइन मनमा उब्जन्छन् । खराब माथि विजय पाउन बदला भन्दापनि अहिंसा नै बढी प्रभावकारी हतियार हो । बदलाको भावनाले दूर्भावनाहरू झन बढाउँछन् ।

मैत्री भावको अभ्यासमा स्वार्थीपना त्याग्नु आवश्यक छ । हामीमा स्वप्रेम, आत्मप्रेम, स्वार्थीप्रेमको बोलवाला बढी छ । ‘लोग्नेप्रतिको माया साँच्चै नै लोग्नेको लागि भन्दापनि आफैप्रतिको मायाको लागि हुन्छन् । आमा-बाबु आफ्ना बच्चाहरूलाई माया गर्छन् त उनीहरूको लागि नभई आफ्नै लागि माया गर्छन् । ईश्वरलाई पनि आफ्नै लागि मात्र माया गर्छन् । कसैको प्रेमको लागि प्रेम गरिदैन, आफ्नै प्रेमको लागि प्रेम गर्छन् ।

मानिसले सच्चा शान्ति कायम गर्न र मुक्ति पाउनको लागि निस्वार्थ प्रेमको अभ्यास गर्न जान्नु पर्दछ । आत्म हत्याले आफैलाई मारे झैं स्वार्थीपनाले आध्यात्मिक उन्नतिलाई रोक्दछ । बुद्धधर्मया मैत्री भन्नाले भावनात्मक वा स्वार्थीपन होइन । लोभ, द्वेष, ईर्ष्या, निर्दयीता, शत्रुता र असन्तोष जस्ता ‘मैत्री भाव’ हो । बुद्धका अनुसार मेत्त अथवा मैत्रीभाव नै एक मात्र त्यस्तो प्रभावकारी उपाय हो । जसले मानसिक रूपमा दूषित भएको वातावरण स्वच्छ पार्न र मनको निर्मलता कायम राख्न सक्छ ।

आजकल प्रेम वा माया भन्ने शब्दले मानिसले अनुभव गर्ने विविध भावनालाई समेट्छ । बुद्धधर्म अनुसार, भावनाहरू धेरै प्रकारका हुन्छन् र ती सबै ‘प्रेम’ वा ‘माया’ अन्तर्गत पर्छन् । सर्वप्रथम, स्वार्थ प्रेम र निस्वार्थ प्रेमको कुरा गरौं । अरूको इच्छा वा चाहनाको कुनै परवाह नै नगरी आफ्नै मात्र दुनो सोझ्याउन खोज्नुलाई ‘स्वार्थी प्रेम’ भन्छ । स्वार्थी प्रेमको लक्षण ईर्ष्या भाव हो । जबकि अरूको भलाईको लागि आफ्नो केहि परवाह नराखी आफैलाई उत्सर्ग गर्नु ‘निस्वार्थ प्रेम’ हो । साधारणः मानिसले व्यवहारमा दुवै प्रेम अर्थात् स्वार्थी प्रेम पनि र निःस्वार्थी प्रेमपनि अनुभव गर्छन् । उदाहरणको लागि- आमा-बाबुहरू आफ्ना केटाकेटीहरूप्रति प्रशस्त त्यागी हुन्छन् र बदलामा उनीहरूबाट केही पाउने आशा राख्दछन् ।

अर्को प्रेम हो– भ्रातृ भाव वा साथीहरू बीचको प्रेम एक अर्थमा, यस्तो प्रेमलाई निःस्वार्थ प्रेम भन्न सकिन्छ किनकि यस्तो प्रेम निश्चित मानिसहरू मै सीमित हुन्छ र अरूसंग यसले मतलब राख्दैन । अर्कोथरी छ, यौन सम्बद्ध प्रेम, जसमा कि शारीरिक आकर्षणको कारण एक अर्काको नजिक रहन्छन् । यो नै आधुनिक मनोरञ्जनको उपज हो र यस अन्तर्गत अल्लारे तरूणहरूको मूर्खतादेखि लिएर प्रौढहरूको जटील सम्बन्ध पर्न आउँछ ।

यिनीहरूभन्दा उच्च तहको अर्को हो मेत्त अथवा मैत्री । यो महान गुण बुद्धद्वारा व्यक्त गरिएको र प्रकाश पारिएको हो । मानिसलाई दुःखबाट छुटकारा दिलाउने उपाय पहिल्याउन सकिन्छ कि भनी बुद्धले आफ्नो राज्य, परिवार, सुख, ऐश्वर्य सबै त्यागी श्रमण बन्न पुगेका थिए ।

क्रमशः

Downloaded from http://www.dhamma.digital

महास्वप्न जातक-३

मूल पालि अनुवादक - **भिक्षु अमृतानन्द**
नेपाली अनुवादिका - **शरणशीला**

१) सपना देखेको दृष्य- चारवटा काला साँढेहरू चारैदिशाबाट आई एक आपसमा जुध्न खोजे । तर नजुधीकन चारै दिशातर्फ फर्केर गएको दृष्य

अर्थ- कलियुगमा मानिसहरूमा न्याय धर्म हराएर जानेछन् । फलस्वरुप वर्षातकालमा चारै दिशातर्फबाट मेघ गर्जी पानी पर्ला जस्तो हुनेछ । तर पानी भने पर्ने छैन ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

त्यसपछि राजाले स्वप्नको एउटा-एउटा कुरालाई क्रमैसित यसरी भने–

(१) भन्ते ! पहिलो स्वप्न हो-४ काला साँढेहरू ४ दिशाबाट लड्नको लागि राजदरवारको आँगनमा जम्मा हुन आए । 'साँढे जुधाई हेर्ने भनेर मानिसहरू पनि त्यहाँ आए । साँढेहरू जुध्नलाई तयार हुँदै,नाद गर्दै आए तर तिनीहरू नलडिकनै फर्केर गए । यो मैल देखेको प्रथम सपना हो । यसको के फल होला ?"

"महाराज ! यस सपनाको फल न तपाइँको समयमा होला, न मेरो समयमानै किन्तु भविष्यमा अधार्मिक तथा कपटी राजाहरू र अधार्मिक मानिसहरूको पालामा मिल्लान् । भविष्यमा लोक बदलेर जानेछ । त्यसबखत धर्म कम हुन्छ; अधर्म बढ्दछ । लोकको अवनति हुनेछ; वर्षा राम्ररी हुने छैन । बादल छाँतिएर जानेछ; धानको बोट आदि सकिएर जानेछ । दुर्भिक्ष हुनेछ । त्यस्तो समयमा चारै दिशाबाट पानी पर्ने बेला जस्तो बादलले ढाक्नेछ । आईमाईहरूले सुकाउनलाई राखेको 'धान' भिऱ्याउने छन् । घरहरू बनाउनलाई औजारहरू उठाई ज्यामीहरू बाहिर निस्कने बेलामा कतिनै बेस्सरी पानी पर्ने बेला जस्तो गरी बादल गर्जिनेछ, बिजुली चम्कनेछ, परन्तु जुध्नको लागि आएका साँढेहरू फर्केर गए जस्तै ती सबै बादल हटिएर जानेछन्; पानी पर्ने छैन । महाराज, यो यसको फल हो । तपाइँलाई यसबाट केही बिघ्न हुने छैन । यो जुन सपना तपाइँले देख्नु भएको छ, त्यो भविष्य सम्बन्धी छ । पुरोहितहरूले केवल तिनीहरूको जीविकाको निम्ति यज्ञ गर्नुपर्छ भनेका हुन् ।"

यसप्रकारले प्रथम सपनाको अर्थ सुनाई बोधिसत्त्वले "दोस्रो सपनाको कुरा सुनाउनुहोस्" भने राजाले भने–

२) सपना देखेको दृष्य- ससाना रूख र विरुवाहरूमा फल फलिरहेको दृष्य

(२) "भन्ते ! दोस्रो सपना यस्तो छ– साना-साना रूख तथा बिरूवाहरू पृथ्वीबाट बाहिर निस्की एक हात जति माथि जान नपाउँदै त्यसमा फूलहरू फुले, फलहरू फले । यसको फल के होला ?"

"महाराज ! यसको फल लोकको अवनति हुने बेलामा मानिसहरूको आयु घट्नेछ। अनागते (भविष्यमा) सत्त्वहरूको राग बढ्नेछ । बैस नपुग्दै केटीहरू केटाहरूसंग लागी बिग्रिने छन्। त्यसरी बिग्रिसकेपछि मात्रै रजस्वला हुनेछ। सन्तानहरू धेरै जन्माउने छन् । साना-साना बोट बिरूवाहरूमा कोपिलाहरू पलाए झैं तिनीहरूका सन्तानहरू हुनेछन्। यसकारणले पनि तपाइँलाई केही हानि हुने छैन । तेस्रो सपनाको कुरा सुनाउनुहोस् ।"

क्रमश:

अर्थ- कलियुगमा वैंश नपुगेको अवस्थामा मानिसहरूमा राग तृष्णा बढी केटाकेटी छँदै बच्चा जन्माउन थाल्नेछन् ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

असल शिक्षा

✍ सुमित्रा तुलाधर

भगवान् बुद्धले ६ वर्ष सम्म कठोर तपस्या गरी प्राप्त गर्नुभएको ज्ञानलाई उहाँले सवै प्राणीहरूको कल्याण होस्, यस शिक्षा सिकी । शिक्षित बनी मुक्ति (निर्वाण) प्राप्त गर्न सकोस् भन्ने उद्देश्यलिई ४५ वर्ष सम्म विभिन्न स्थानहरूको भ्रमण गरी धर्म प्रचार गर्नुभयो ।

उहाँको शिक्षा परिवारिक जीवन सुखमय बनाउन अत्यावश्यक छ । किनभने अज्ञानताको कारणले थुप्रै मानिसले गल्तीहरू गरिरहेका हुन्छन् । गल्ती नगर्ने मानिसहरू कम मात्र हुन्छन् । एक परिवारमा अट्टेरी, रिसाहा प्रवृत्तिको सदस्य छ भने त्यहाँ मेलमिलाप र धार्मिक भावना सृजन गर्न कठिन हुन जान्छ । तैपनि सुखमय जीवनको लागि ती अज्ञानी व्यक्तिहरूसंग द्वेषभाव होइन मैत्री पूर्वकको व्यवहार अत्यावश्यक हुन्छ । मैत्री भावले मात्र वातावरण शान्त हुनेछ। यसको लागि पहिला आफूले सम्यक दृष्टि (ठीक तरिकाले बुझी व्यवहार गर्ने) अपनाई राम्रो आचरणको अभ्यास गर्ने बानी बसाल्नु पर्दछ । अर्को शब्दमा भन्ने हो भने अरूलाई अध्ययन गर्ने होइन आफूले आफैलाई चिन्ने प्रयत्न गर्नु पर्दछ । जिद्दीपन र अहंकार भाव आफूमा छ भने त्यसलाई त्यागी राम्रो व्यवहार प्रयोग गर्न सक्नु पर्दछ ।

मातापिताले आफ्ना सन्तानलाई मैत्री र करूणा पूर्वक पालन पोषण गरी आवश्यक शिक्षा प्रदान गरी यौवनावस्था पुगेपछि विवाह कर्म समेत गरिदिन्छन् । आफूलाई अनन्त गुणउपकार गरी हुर्काउने आमाबुवालाई छोरा छोरीले पनि आमा बुबा प्रति आदर गौरव पूर्वक खाना, लुगाफाटा, उचित बासस्थान र आवश्यक औषधी विषयमा राम्रो हेरचाह गर्नु पर्दछ । त्यति मात्र होइन श्रीमान ले श्रीमतीप्रति, श्रीमतीले श्रीमान प्रति परस्पर मैत्रीपूर्वक सहयोग गर्न आवश्यक छ । परस्पर विश्वास पात्र बन्न सक्नु पर्दछ । स्वार्थभाव राखी सेवा गर्ने बानी राम्रो होइन । आफ्नो कर्त्तव्य सम्झी सेवा गर्ने कार्य मात्र इमान्दारीतामा गनिन्छ । असल मानिस बन्नको लागि इमान्दारीता, कर्त्तव्यपरायण, सहनशीलता, र घमण्डीभाव रहित विनम्र स्वभावको अत्यावश्यक छ ।

सुखमय जीवनको लागि अज्ञानी, मूर्ख र अशिक्षित व्यक्तिहरूलाई द्वेष भावले नभई मैत्री,कल्याण र उपेक्षा भाव सहितको व्यवहार प्रयोग गर्न सक्नु अत्यन्त राम्रो हुनेछ । तर भन्न जति सजिलो छ । यसलाई व्यवहारमा प्रयोग गर्न भने अति कठिन छ । त्यसैले होला अहिले राजनैतिक क्षेत्रहरूमा इमान्दारीता हराउँदै गएको देखिन्छ। जताततै अविश्वासको वातावरणले ठाउँ लिदैछ । घुसखोरी,भष्टाचारी को वातावरणले असल मानिसको कमी हुँदै गइरहेको देखिन्छ। तर बुद्ध शिक्षालाई बुझिसकेपछि आफू भित्र लुकेर वसेका नराम्रो आचरणलाई हटाई असल मानिस बन्न सकिने रहेछ। यस कुरालाई बुद्धकालिन एक घटना प्रष्टाइदिएको छ –

रानी श्यामावतीकी खुज्जुत्तरा नाम गरेकी दासी थिइन् । खुज्जुत्तरालाई श्यामावतीले दिनहुँ फुल किनेर ल्याउनको लागि पैसा दिने रहेछ। तर खुज्जुत्तराले आधा पैसाको मात्र फुल किनी आधा पैसा नाफा खान पल्केकी रहीछ । यसरी नै एकदिन फुल किनेर फर्किरहेको अवस्थामा उनीले बीच वाटोमा भगवान बुद्धले उपदेश दिइरहनु भएको देखी उपदेश सुन्न पुगिछन् । उपदेश सुनिसकेपछि खुज्जुत्तराले थाहा पाइन् उनीले फूल किन्दा आधा पैसा आफ्नो खल्ती भित्र लुकाउँदै आइरहेको कार्य पापपूर्ण बेइमानी कार्य हो भनी बुझिन् । यस गल्तीपूर्ण कार्यलाई महशूस गर्न सक्षम खुज्जुत्तराले आफ्नो गल्तीलाई दोहोऱ्याउन दिएन । उनीले त्यही दिन देखि आफ्नी मालिकनी रानी श्यामावतीले जति पैसा दिइन् त्यति नै पैसाको फूल किनेर बुझाउने गरिन् । श्यामावतीले त्यस दिन डोब्बर फूलको राश देखेपछि यसको कारण सोधे पछि खुज्जुतराले आफ्नो गल्ती गरेको सत्य कुरा प्रकाश गरी माफी मागिन् ।

खुज्जुतराले बुद्धको शिक्षा सुनी आफूलाई सुधारेको कुराले श्यामावती प्रभावित भई खुज्जुतरालाई दासी पदबाट मुक्त गरी पदोन्नति गरिदिइन् । त्यति मात्र होइन श्यामावतीले पनि भगवान बुद्धलाई गुरू मानि उहाँबाट शिक्षा प्राप्त गर्न थालिन् ।"

यस घटनाले भनिरहेको छ बुद्ध शिक्षालाई सुनेर मात्र पुग्दैन यसलाई आफ्नो आचरणमा प्रयोग गरेपछि मात्र हामी असल मानिस बन्न सक्नेछौं । शिक्षा सुन्नलाई मात्र होइन सुनेर पालन गर्नको लागि हो । ❖

(धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठीको शनिवारीय कक्षामा श्रद्धेय भिक्षु अश्वघोष महास्थविरले मिति २०७१ असार १४ गते "असल शिक्षा" विषयमा दिनुभएको प्रवचनको आधारमा)

Downloaded from http://www.dhamma.digital

ऋषिणी प्रव्रज्याको अनुभव

✍ सिरपा चित्रकार

हामी अल्पकालिन श्रामणेर तथा ऋषिणी प्रव्रज्या कार्यक्रम अन्तर्गत २०७० चैत्र २२ देखि चैत्र २८ सम्म प्रव्रजित भएका हौँ । मैले यहाँ नयाँ कुरा सिक्न पाएँ । म यहाँ ६ पटक सम्म ऋषिणी प्रव्रजित भैसकें । मैले यहाँ हरेक पटक नयाँ कुरा सिकेको छु र हरेक पटक आउँदा नयाँ अनुभव भएको छ । यहाँको ज्ञान हाम्रो स्कुलबाट पाइने विद्याबाट भिन्न छ । स्कुलमा हामीले विज्ञान गणित जस्ता वारेमा पढ्छौं भन्ने यहाँ हामीले व्यवहारमा ल्याउनु पर्ने परिवर्तन स्वभाव कस्तो हुनुपर्छ जान्छौं । हामीलाई यहाँ ध्यान गर्ने सिकाइन्थ्यो । वसेर गर्ने ध्यान र टहलेर गर्ने ध्यान बारे थाहा पायौं । टहलेर गर्ने ध्यानलाई चंक्रमण भनिन्छ । पहिले पहिले ध्यान गर्न त गाह्रो भएको थियो । तर पछि अलि सजिलो भयो । हुनत हामी यहाँ ७ दिनको लागि मात्र आएका हौं । तर हामीले यहाँ हाम्रो जीवनमा चाहिने कुरा सिकेका छौं । म यहाँ शिविरमा आउँदा अर्कै प्रकारको आनन्द महसुस भयो । हुन त पहिले आइ सकेकोले पनि मलाई कुरा जान्न बुझ्न सजिलो भयो । यहाँ बुद्ध सम्वन्धित मात्र होइन अरू कक्षा पनि हुन्छ । Craft, Art Public Speaking हामीलाई सधैं हरेक दिनमा गुरूमां भन्तेहरू आउनुभई नयाँ कुराहरू सिकाउनु भयो । मंगल सुत्र, बुद्ध पूजाको अर्थ, आमाबुवाको महत्त्व, दश पारमिता, अष्टशील, पञ्चशीलको महत्त्व र तिनको अर्थ बारे थाहा पायौं । नयाँ नयाँ विषय सिक्न पाउँदा अर्कै प्रकारको खुशी महशुस भयो । सरसफाईको महत्त्व, बुद्ध जीवनी पनि वृतान्त रूपमा बुझ्यौं । वन्दना गर्ने तरिका बारे पनि थाहा पायौं । यी शिक्षा साँच्चै नै हाम्रो जीवनमा महत्त्वपूर्ण छ । यस्तो शिक्षा हामीले अरू काँहि पनि पढ्न पाउँदैनौं । चतुआर्य सत्य, दश बन्धन जस्तो कुरा बारे ज्ञान पाउनको लागि हामीलाई यस्तै शिविरमा आएर सिक्नु पर्छ । यहाँ आएकोले नै समयको सदुपयोग भयो । घरमा वसेको भए टि.भी. मात्र हेरेर गेम खेलेर बित्थ्यो । यहाँ आएर म अझै संयम धैर्य सहनशील भएकी छु । ❖

नोट– २०७० चैत्र २२ देखि २८ सम्म रत्न विपश्यना विहारमा धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीद्वारा आयोजित अल्पकालिन श्रामणेर एवं ऋषिणी प्रव्रज्या कार्यक्रम ऋषिणी प्रव्रज्या भई सहभागी भएकी बालीकाको अनुभव ।

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

जन्म :
वि.सं. १९९५ माघ २ गते
श्रीपञ्चमी

दिवंगत :
वि.सं. २०७१ बैशाख ३१ गते
पूर्णिमा

दिवंगत शीलदेवी तुलाधर

धर्मकीर्ति पत्रिकाका विशेष सदस्य शीलदेवी तुलाधर दिवंगत हुनुभयो । यस दुःखद् घडीमा उहाँका परिवारले संसारको अनित्य स्वभावलाई बुझी धैर्य धारण गर्न सकुन् र दिवंगत शीलदेवीलाई सुगति लाभभई यथासिघ्र निर्वाण सम्पत्ति प्राप्त होस् भनी कामना गर्दछौं ।

धर्मकीर्ति पत्रिका परिवार

श्रीघः नःघल, काठमाडौं

Downloaded from http://www.dhamma.digital

माधवी गुरुमांनापं छ्वःगु खँः–२

✍ रीना तुलाधर (बनिया)

नुगलय् श्रद्धा भाव दनावयाः नुगः थुं मिन । वसपोल त्यागी गुरुमांपिनि माया थः शिष्य शिष्यापिनि प्रति । नये धुंकाः लिहां हे वये त्यनागु खँ छगू निगू गथे पिहां वल माधवी गुरुमां नं ला सरर्र पुलांगु खँ न्ह्यथना हया बिज्यात । वसपोलं कना बिज्याःगु खँ ला महत्त्वं जाःगु खँत पिहां वल । अले काचाकिचिं जिं थःगु बाय्गय् भ्वं व कलम माला । चिकिचा धंगु नोट बुक जिगु न्ह्याबलें दु । तर वसपोलया खँ व चिकिचाधंगु नोट बुकय् न्ह्यनी मखु । भाग्यं "बौद्ध महिला संघ, नेपालया" न्ह्योने वःगु प्रोग्राम सीटया पानात ५/६ पाना दयाच्वना छगू साइड खाली पेजय् माधवी गुरुमांया म्हुतुं पिज्वःगु धारा प्रवाह खँ नोट याना । जि छक्क चाल वसपोलया शारीरिक अवस्था उलि कष्टदायक अवस्थाय् नं सः छतिं सुस्त मजू अले स्मृति गजाःगु बांलाःगु । दकों नोट याये धुंकाः लिपा वये त्येंकाः न्यना "छःपिसं कना बिज्याःगु खँ प्रकाशित याये ज्यूला ?" माधवी गुरुमां न्हिला बिज्यात– "ल्हाः च्वःम्ह छ स्व का छकोलं गुलि पाना जायेक च्वये धुंकल ।" धाथें नं माधवी गुरुमांया धारा प्रवाहं न्ह्याःगु खँ जिगु साइज यागु पाना खुगू पेज जाल । माधवी गुरुमां नं कना बिज्याःगु खँ स्वाःमदुगु गफ मखु । छगू छगू उल्लेखनीय खँत दु गुगुकि नेपालय् थेरवाद बुद्ध शासन पुनर्जागरण कालया सत्य खँत खः । वसपोलया म्हुतुं न्यनाथें दुरुस्त थ्व च्वसुइ प्वंका थुकथं–

माधवी गुरुमांया मां :

माधवी गुरुमांया मां लक्ष्मीमाया शाक्य । छम्ह अद्भुत नकसां श्रद्धावानम्ह उपासिका । बुद्धघोष भन्ते याथाय् वनाः धर्म देशना न्यं वनीम्ह । अष्टशील च्वनाः शील पालन याइम्ह । अले अष्टशील च्वन धकाः वयात भाःतँ दाइगु नं जुयाच्वन छाय्कि अष्टशील च्वनीबलय् भाःतनापं व द्चनी मखु । थ्व ई धयागु नेपालय् २००७ सालय् प्रजातन्त्र मवःनी बलय् अनेक संघर्षनाप ल्वनाः राणा सरकारया न्ह्योने मेमेपिं क्रान्तिकारीपिं लिसें बौद्ध भिक्षु भिक्षुणीपिसं नं संघर्ष यानाच्वंगु ई । अले लक्ष्मीमाया थेंजाःपिं उपासिकापिनिगु संघर्ष नं म्हों मखु खनी ।

मांया प्रेरणां आखः ब्वनागु :

माधवी गुरुमांया मां नं थः म्ह्याय्पिं निम्ह नं वया पासापिं बुद्धघोष भन्तेयाथाय् आखः ब्वंकेत संघर्ष याइगु अबलय् बुद्धघोष भन्तेयाथाय् पाली भाय् ब्वं वनीपिं आःयापिं धम्मवती गुरुमां, ञाणशीला गुरुमां, माधवी गुरुमां, मागधी गुरुमां लिसें करण तता व झुनु तता धाःम्ह । इपिं मिसा मस्त तिनि ला खः । आखः ब्वनेबलय्, बुद्धघोष भन्तेयात हीमही चायेकीगु जुयाच्वन । तर बुद्धघोष भन्ते तं चाया बिज्याइ मखु ।

माधवी गुरुमांपिं मचाबलय् अनागारिका यायेगु तातुनाः माम्हं बानी यायेत अष्टशील तया तइगु जुयाच्वन । बाःम्हेसिया धाःसा तसकं मयो खनी । उकिं अष्टशील च्वंसां जा थुया बीगु हँ । भुतुलिइ कुंचाय् "धम्मपद" किताब सुचुका तयेमाः । जा थुथुं ब्वनेगु । बाःपिसं मखंक ब्वनेगु । बाःपिन्त ज्योनां याके धुंकाः ३:०० बजे ती बुद्धघोष भन्तेयाथाय् पाठ ब्यू वनेगु हँ ।

मांया प्रेरणां आखः सःगु :

माधवी गुरुमां नं धया बिज्यात– "मां नं मयाःसा आखः सइमखु" गणेश मास्टर धयाम्ह ब्रम्हू मास्टर छम्ह दुगु जुयाच्वन माधवी गुरुमांपिन्त पिने मचा हेकः हुँ धकाः त्वहः चिनाः वया चिधिकःम्ह मचा बियाः गणेश मास्टर याथाय् छोइगु । गणेश मास्टरनाप न्हापां हे खँ मिले याना तइगु । छेँय् नं पिने मचा हेकः वनेगु धकाः स्कूल वनीगु । गबलें स्कूलय् मचां खि फाना बी । माष्टरं कम्प्लेन याइहं । तर छुयाये नत्र स्कूल छोइ मखु हँ । माधवी गुरुमां नं धया बिज्यात वसपोलया मां उपमा तयाः तयाः बाखं कने सः । मां नं बोध यानातःपिं मस्त शिक्षित जू हँ ।

माधवी गुरुमांया मांयागु अलौकिक गुण :

वसपोलया मां प्रज्ञानन्द भन्तेयाथाय् नं शिक्षा काः वनीम्ह । प्रज्ञानन्द भन्ते नं ध्यान नं स्यना तःगु जुयाच्वन । उकिं मां नं यको हे ध्यान याइगु । यलय् महाबौद्ध मन्दिरय् तःधीम्ह तुयूम्ह भगवान्या थाय् चच्छि ध्यान च्वं वनीगु । छन्हु अद्भुतगु घटना जुल हँ । अन

Downloaded from http://www.dhamma.digital

सत्यता दुम्ह विद्याधरि माता दु हँ । छन्हु विधाधरि माता मन्दिर हे खालि जुइक दना वयाः वरदान फ्वँ धाल हँ । माधवी गुरुमांया मां नं परोपकार यायेे फइगु ज्ञान फ्वने धाः बलय् "छंगु शरीरं छु तक यात व तक्क बिरामी लनी" धका न्याक्क घयेपुल हँ । उकिं मां म्हं मफुपिन्त प्वाथय् ल्हाः तयाः फू फू यानाः वासः याय् सः हँ ।

माधवी गुरुमां बर्माय् :

व ऐतिहासिक घटना गुखुन्हु गणेश कुमारी (धम्मवती गुरुमां) थः मांयागु गुहालिं चान्हय् छँय् नं बिस्युं वयाः गृहत्याग याना बिज्याःगु । वसपोलया साथय् नापं दुपिं गणेश कुमारीया पासा शोभालक्ष्मी शाक्य माधवी गुरुमां व मनोहरादेवी (मागधी गुरुमां) । अले थः म्ह्यायपिन्त प्रव्रजित यायेत कुशिनगर छ्वयत् साथ ब्यूपिं अदम्य साहसीपिं धम्मवती गुरुमांया मां हेराथकुं शाक्य व माधवी गुरुमांया मां लक्ष्मीमाया शाक्य गुम्हसें कुशिनगर तक थः म्ह्याय्पिन्त यंकल ।

तथागतया सद्धर्म शासनय् अगाढ श्रद्धाया बलं थः जहान पिं नापं विरोध यासें थः ल्यासेचापिं म्ह्याय् मस्तय्त प्रव्रजित यायेत चान्हय् चान्हय् छँय् नं बिसिका छोपिं थुपिं उपासिका पिनिगु साहसयात च्वछाय् माः थुमि हे म्ह्याय्मस्त थौं धम्मवती गुरुमां, माधवी गुरुमां नामं बुद्ध शासनिक योगदानय् च्वन्हचाय् माको च्वन्ह्यात ।

कुशिनगरय् प्रव्रजित जुल । तर पासपोर्ट मिले मजूगुलिं बर्मा वने मखन । उकीमध्ये गणेश कुमारी (धम्मवती गुरुमां) ला अदम्य साहसं धम्माबुध भन्तेया साथ कयाः आसामया जंगलं न्यासि वनाः बर्मा ध्यंकः वंम्ह जुल । माधवी गुरुमां व मागधी गुरुमांपिन्त थः छेँजःपिनिसँ कुशिनगर ध्यंक वयाः लिगं वःगु जुयाच्वन । कुशिनगरं लिहाँ वयाः दच्छि तक नेपालय् च्वना पासपोर्ट मिले यानाः लिपा माधवी गुरुमांपिं बर्माय् बिज्यात ।

क्रमशः

धर्मकीर्ति पत्रिकालाई चन्दा सहयोग

धर्मकीर्ति पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगति कामना गर्दै दाता पूर्णमान राजकर्णिकारले सश्रद्धा रू. १०००/– चन्दा सहयोग प्रदान गर्नुभएको छ । दाता पूर्णमानलाई धर्मकीर्ति पत्रिकाले आयु आरोग्य कामना गर्दै साधुवाद व्यक्त गरेको छ ।

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

दिवंगत ललित देव मानन्धर

(बुगु दिः बिसं १९८२/१२/१७ – मदुगु दिः बिसं २०७१/१/३०)

धर्मकीर्ति विहार संरक्षण कोषका भू.पू. सचिव बरदेश मानन्धरका पिता **ललितदेव मानन्धर** गत वैशाख ३०, २०७१ का दिन दिवंगत हुनुभयो ।

दिवंगत मानन्धरको सुगति एवं निर्वाण कामना गर्दै उहाँको सपरिवारले यस दुःखद घडीमा संसारको अनित्य स्वभावलाई बुझी धैर्य धारण गर्न सकुन् भनि कामना गर्दछौ ।

धर्मकीर्ति विहार परिवार

श्रीघः नघःटोल, काठमाडौं, नेपाल

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

दिवंगत हेराकाजी शाक्य

जन्मः वि.सं. १९९७ भाद्र २६ गते – *दिवंगतः* वि.सं. २०७१ ज्येष्ठ ३१ गते, शनिवार

यशोधरा बौद्ध मा.वि.को उत्तरोत्तर प्रगति कामना गरी अमूल्य योगदान दिनुहुने सदस्य श्री हेराकाजी शाक्यको सुगति एवं निर्वाण कामना गर्दै पुण्यानुमोदन गर्दछौं ।

यशोधरा बौद्ध मा.वि. सपरिवार, पाटन

Downloaded from http://www.dhamma.digital

धम्मवती गुरूमांद्वारा प्रवचन गरिएको प्रतित्य समुत्पाद महान उपदेश संगालिएको सि.डि. विमोचन

प्रतित्य समुत्पाद महान उपदेश सिडि विमोचन गर्नुहुदै पूज्य दो गुणवती गुरूमां र दाता पञ्चीरसिंह तुलाधर

२०७१ असार २८ गते, शनिवार, पूर्णिमा
स्थान- धर्मकीर्ति विहार

धर्मकीर्ति विहारको स्वर्ण महोत्सव र धम्मवती गुरूमांको ८१ औ शुभ जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा धम्मवती गुरूमांले प्रतित्य समुत्पाद विषयमा प्रवचन गर्नुभएको थियो ।

उक्त प्रवचन धर्मकीर्ति विहारको धम्महलमा २०७१ जेठ महिनाको १७, २४ र असार महिनाको ७,१४ गरी जम्मा ४ पटक भएको थियो । यसलाई नेपाल मण्डल टि.भि च्यानलबाट प्रशारण पनि गरिएको थियो । यही प्रवचनको सि.डि. निर्माण गरी उक्त सि.डि २०७१ असार २८ गते पूर्णिमाको दिन पूज्य दो गुणवती गुरूमां र दाता पञ्चवीरसिंह तुलाधरले विमोचन गर्नु भएको थियो ।

प्रफुल्ल कमल ताम्राकारले सञ्चालन गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा डा. सुमन कमल तुलाधरले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

भिक्षुणी धम्मवतीको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा साप्ताहिक अभिधर्म पाठ सम्पन्न

२०७१ असार २३-३० गते सम्म

स्थान- धर्मकीर्ति विहार

भिक्षुणी धम्मवतीको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा २०७१ असार २३ देखि ३० सम्म विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको थियो ।

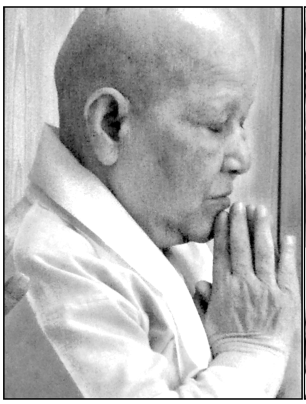

१) साप्ताहिक अभिर्ध पाठ र धर्मदेशना–

धम्मवती गुरूमांको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा भिक्षु महासंघको तर्फबाट असार २३ गते देखि २९ गते सम्म (विहान ७-९ सम्म) अभिधम पाठ र धर्मदेशना कार्यक्रम सम्पन्न गरी धम्मवती गुरूमांको सुस्वास्थ्य एवं दीघार्यु कामना गरिएको थियो ।

यसको विवरण यसरी रहेको छ–

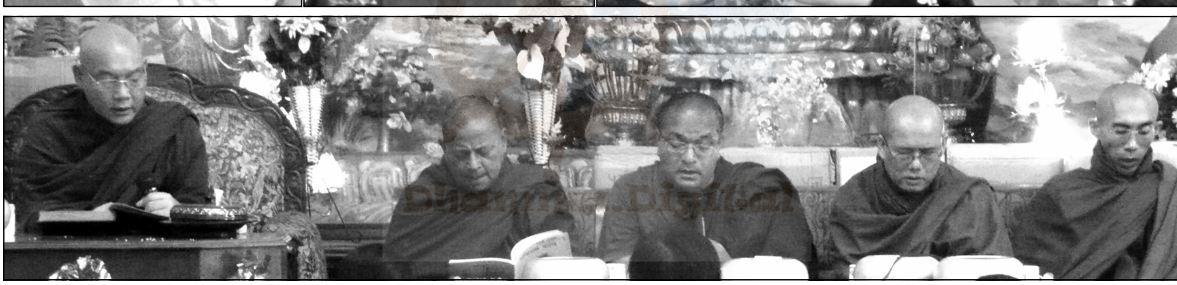

धम्मवती गुरूमांको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा भिक्षुसंघबाट अभिधर्म पाठ हुँदै, धम्मवती गुरुमां पाठ श्रवण गर्नुहुँदै

Downloaded from http://www.dhamma.digital

धम्मवती गुरूमांको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा भिक्षुसंघबाट अभिधर्म पाठ हुँदै

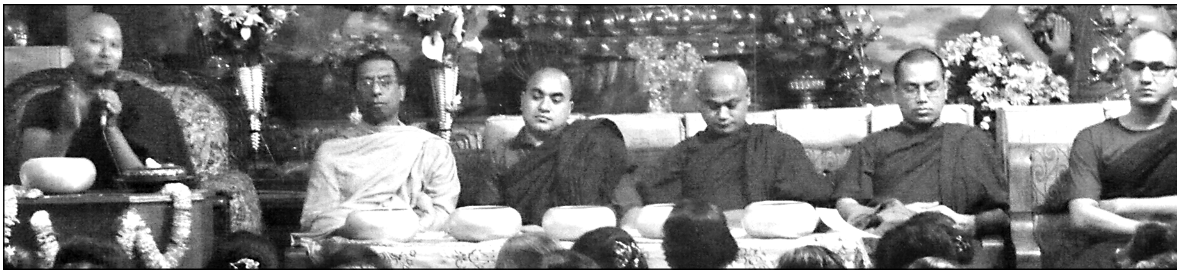

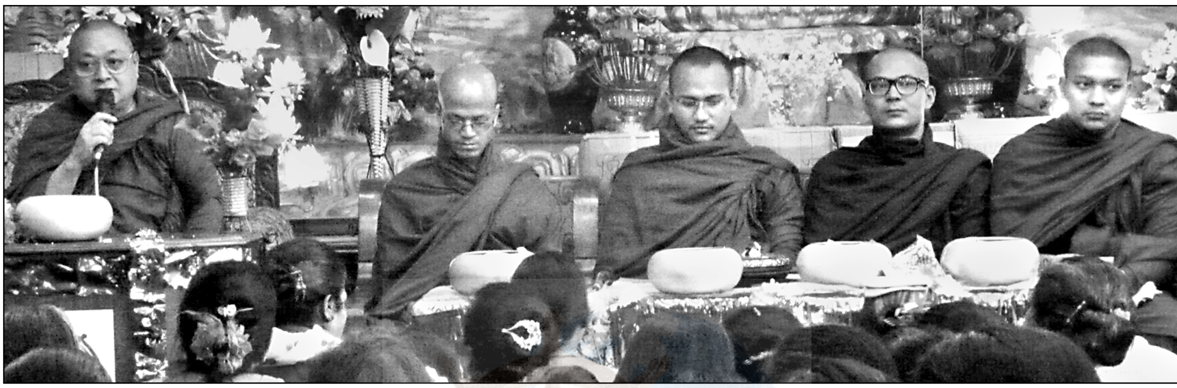

साप्ताहिक अभिधर्म पाठ, धर्मदेशना, ज्ञानमाला भजन, जलपान र भोजन दाताहरूको विवरण–

क्र.सं.	मिति असार	अभिधर्म पाठ	धर्म देशना गर्नुहुने भन्ते	ज्ञानमाला भजन	जलपान दाता	भोजन दाता
१	२३ गते	धम्म सङ्गिणी	भिक्षु अश्वघोष	धर्मकीर्ति ज्ञानमाला	धम्मवती गुरूमां र कर्णदेवी पुचः ध.की.	ललिता कंसाकार
२	२४ गते	विभंग	सयादो उ आसभाचार	बुद्ध धर्म तथा अध्ययन भजन मण्डल लगन	चमेली गुरूमां र सुमना महर्जन	कमला गुरूमां
३	२५ गते	कथावत्थु	भिक्षु धर्ममूर्ति	श्रीघःज्ञान माला भजन	अनिता र मोहन देवी	शोभा श्रेष्ठ
४	२६ गते	धातुकथा	भिक्षु राहुल	प्रज्ञानन्द स्मृति ज्ञानमाला भजन, ललितपुर	चम्पा पुचः, ध.की.	पुलां पुचः ध.की.

Downloaded from http://www.dhamma.digital

५	२७ गते	पुग्गल पञ्ञति	भिक्षु पञ्ञासार	नील सरस्वती ज्ञानमाला	चन्द्रहेरा र मिजं पुचः ध.की.	कीर्ति मैंया पुचः ध.की.
६	२८	यमक	भिक्षु ञाणपूर्णिक	धर्मकीर्ति ज्ञानमाला	धम्मविजया गुरुमां	पूर्णहेरा पुचः धर्मकीर्ति
७	२९	पट्ठान	भिक्षु निग्रोध	धर्मकीर्ति ज्ञानमाला	कुशुम र मैंया शोभा	अष्टमाया पुचः ध.की.

महायानी गुरुहरूबाट पाठ गर्नुहुँदै

२) महायानी गुरू, वज्रयानी गुरूजु एवं गुरूमांजुहरूको तर्फबाट पाठ :

२०७१ असार ३० गते । यसदिन धम्मवती गुरूमांको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा ५ जना महायानी गुरूहरूले धम्मवती गुरूमांको सुस्वास्थ्य एवं दीर्घायु कामना गर्नुभई शान्ति पाठ गर्नुभएको थियो ।

गुरूजु एवं गुरूमांजुहरूको तर्फबाट पाठ गर्नुहुँदै

यसरी नै यसदिन ५ जना वज्रयानी गुरूजुहरूले (पंण्डित बद्री रत्न वज्राचार्य र नरेश वज्राचार्य सहित) धम्मवती गुरूमांको सुस्वाथ्य कामना गरी भद्रचरी पाठ गर्नु भएका थिए। यस कार्यक्रममा डा. नरेश वज्राचार्यले धर्मदेशना गर्नु भएको थियो ।

त्यसपछि ५ जना वज्रायानी गुरूमांजुहरूले धम्मवती गुरूमांको सुस्वास्थ्य कामनागरी ग्रहदशा पाठ र पञ्चरक्षादेवी पाठ गर्नु भएको थिए ।

यसदिन अनोजा गुरूमां र हेरादेवी तण्डुकारबाट जलपानको प्रायोजन गरी पुण्य सञ्चय गरिएको थियो

Downloaded from http://www.dhamma.digital

धर्मकीर्ति ज्ञानमाला खलःबाट भजन प्रस्तुत गर्दै

भने धर्मकीर्ति द्वितीया पुचःले भोजन प्रायोजन गरिएको थियो। यसदिन पनि धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजन। समूहले भजन प्रस्तुत गरिएको थियो।

३) दान प्रदान कार्यक्रम –

यस साप्ताहिक कार्यक्रममा उपस्थित हुनुभई धम्मवती गुरूमांको सुस्वास्थ्य एवं दीर्घायु कामना गर्नुभई पाठ गर्नुहुने सम्पूर्ण भन्ते गुरूमांहरू लगायत महायानी गुरूहरू, वज्रयानी गुरूहरू र गुरूमांजुहरूलाई धम्मवती गुरूमांले विशेष दानप्रदान गर्नुभएको थियो। यसको साथै धर्मकीर्ति विहारका अन्य गुरूमांहरू लगायत उपासको पासिकाहरूले पनि उहाँहरूलाई दान प्रदान गरी पुण्य सञ्चय गर्नु भएका थिए। यसरी नै महायानी नाम्गेल गुरूले पनि धर्मकीर्ति विहारका सम्पूर्ण गुरूमांहरूलाई खाडा ओढाई दान प्रदान गरी पुण्य सञ्चय गर्नु भएको थियो।

४) अभिधर्म देशनाको भिडियो प्रर्दशन –

धम्मवती गुरूमांले वि.सं. २०५५ साल जेठ २ गते देखि असार २ गते सम्म एक महिना लगाएर अभिधर्म विषयमा दिनुभएको प्रवचनमालालाई सिद्धार्थमान तुलाधरले भिडियो रेकर्ड गर्नुभएको थियो। उक्त भिडियो रेकर्डलाई धर्मकीर्ति विहारको स्वर्ण महोत्सव र धम्मवती गुरूमांको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा यही असार २३ गते देखि श्रावण ७ गते सम्म दिउँसो ४.३० बजे देखि ६ बजे सम्म प्रस्तुत गरिएको थियो।

(५) बुद्धपूजा –

धम्मवती गुरूमांको ८१ औं जन्मोत्सवको उपलक्ष्यमा असार २३ गते देखि ३० गते सम्म प्रत्येक दिन विहान बुद्ध पूजा कार्यक्रम पनि संचालन गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा बुद्धपूजा गर्नुहुने गुरूमांहरूको नाम क्रमश यसरी रहेका छन्–

शुभवती, क्षान्तिवती, अमता, वण्णवती, आदि।

(६) धन्यवाद पत्र प्रदान –

यस साप्ताहिक कार्यक्रममा विभिन्न ज्ञानमाला भजन समूहले भजन प्रस्तुत गरेका थिए। ती समूहका प्रतिनिधिहरूलाई धम्मवती गुरूमांले धन्यवाद पत्र प्रदान गर्नुभएको थियो। ती प्रमुखहरूको नाम यसरी रहेका छन्।

क्रसं.	ज्ञानमाला भजन	प्रतिनिधि
१.	बुद्ध धर्म तथा अध्ययन भजन मण्डल, लगं	तिर्थरत्न शाक्य
२.	श्रीघः ज्ञानमाला भजन खलः	माणिक रत्न शाक्य
३.	प्रज्ञानन्द स्मृति ज्ञानमाला भजन खल	राजु शाक्य
४.	नील सरस्वती भजन खलः	कान्छा महर्जन

Downloaded from http://www.dhamma.digital

गुरू पूजा

गुरु पूजाको उपलक्ष्यमा ओवाद दिनुहुँदै भिक्षु अश्वघोष, दो. गुणवती गुरुमां र धम्मवती गुरुमां

२०७१ असार २८ गते
स्थान- धर्मकीर्ति विहार, धम्महल

यसदिन गुरू पूर्णिमा (असार पूर्णिमा) को उपलक्ष्यमा धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीले संघनायक भिक्षु पूज्य अश्वघोष, दोगुणवती गुरूमां र धम्मवती गुरूमां लगायत धर्मकीर्ति विहारका सबै गुरूमांलाई गुरूपूजा गरी गुरूपूजा कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो ।

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीकी सचिव लोचन तारा तुलाधरले सञ्चालन गनुभएको उक्त कार्यक्रममा भिक्षु अश्वघोष लगायत धर्मकीर्ति विहारका सम्पूर्ण गुरूमांहरूलाई दान प्रदान गरिएको थियो ।

सोही क्रममा धर्मकीर्ति विहार संरक्षण कोषकी कोषाध्यक्ष रीना तुलाधरले दो. गुणवती गुरूमांको परिचय प्रस्तुत गर्नु भएकी थिइन् ।

सो पश्चात् भिक्षु अश्वघोष, दोगुणवती गुरूमां र धम्मवती गुरूमांले ओवाद दिनु भएको थियो ।

त्यसपछि धम्मवती गुरूमांले प्रवचन गर्नुभएको प्रतित्य समुत्पादको विषयमा लिइएको मौखिक परीक्षामा सफल विद्यार्थीहरूलाई बुद्ध प्रतिमा पुस्कार प्रदान गरिएको थियो ।

धर्मकीर्ति विहारमा बुद्धपूजा र धर्मदेशना

२०७१ असार–श्रावण	*बुद्धपूजा गर्नुहुने गुरुमांहरू*	*धर्मदेशना गर्नुहुने गुरुमांहरू*
असार २१ गते, शनिवार, अष्टमी	वण्णवती	वीर्यवती
असार २८ गते, शनिवार, पूर्णिमा	शुभवती	भिक्षु ज्ञानपूर्णिक
श्रावण १ विहीवार, संक्रान्ति	शुभवती	पञ्ञावती
श्रावण ३ शनिवार, अष्टमी	क्षान्तीवती	वीर्यवती
श्रावण १० शनिवार, औंशी	अमता	केशावती

Downloaded from http://www.dhamma.digital

डा. रीना सम्मानित

२०७१ श्रावण १० गते, शनिवार

स्थान- धर्मकीर्ति विहार, धम्महल

धर्मकीर्ति विहार संरक्षण कोषकी कोषाध्यक्ष श्रीमती रीना तुलाधरले अर्थ शास्त्रमा विद्यावारिधी उपाधि हासिल गर्नुभएको उपलक्ष्यमा श्रावण १० गते शनिवार धर्मकीर्ति विहारले उहाँलाई एक कार्यक्रममा सम्मानपत्र प्रदान गरेको थियो। कोषका सदस्य मदनरत्न मानन्धरले सञ्चालन गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा कोषकी अध्यक्ष धम्मवती गुरूमांले डा. रीनालाई खाडा ओढाई सम्मानपत्र प्रदान गर्नुभएको थियो । धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठीकी सचिव लोचनतारा तुलाधरले डा. रीनाको परिचय प्रस्तुत गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा डा. रीना तुलाधरले आफ्नो मन्तव्य व्यक्त गर्नुहुँदै धर्मकीर्ति विहारमा यही मंसीर १५ र १६ गते एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरेका देखि माष्टर तहसम्मका विद्यार्थी भाई बहिनीहरूलाई बुद्ध शिक्षा सम्वन्धी कक्षा सञ्चालन हुने जानकारी पनि दिनुभएकी थिइन्। कार्यक्रमको अन्त्यमा कोषका सदस्य अगम्यरत्न तुलाधरले धन्यवाद ज्ञापन गर्नुभएको थियो। कार्यक्रममा धम्मवती गुरुमांले ओवाद दिनुभएको थियो।

यसरी नै यसदिन गत असार २ गते धर्मकीर्ति विहारले म्यानमारकी प्रजातन्त्रवादी नेतृ आङसान सूचीलाई स्वागत गर्ने सिलसिलामा आयोजित स्वागत कार्यक्रममा श्रद्धापूर्वक सहयोग गर्नुभएका श्रीघः क्लब पुचः र १७ वडा कार्यालयका पदाधिकारीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापनका साथ चियापान कार्यक्रम पनि आयोजना गरिएको थियो।

धर्मकीर्ति बौद्ध ज्ञानमाला भजनया गतिविधि

प्रस्तुती– प्रेमलक्ष्मी तुलाधर

(१) २०७१ जेठ २१ गते, शनिवार

संघनायक भिक्षु अश्वघोष महास्थविरया ८८ दँ बुदिँया लसताय् व नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षा स्वर्ण महोत्सवया लसताय् सञ्चालित वकतृत्त्वकला व चित्रकला प्रतियोगिताय् सफल प्रतियोगीपिन्त पुरस्कार वितरण याःगु ज्याभ्वलय् धर्मकीर्ति बौद्ध ज्ञानमाला भजन प्रस्तुत जूगु दु ।

(२) २०७१ असार २१ गते

मैत्री बोधिसत्त्व महाविहार जमोबहालय् कुसुम गुरूमां नं बुद्ध पूजा धर्म देशना यानाविज्याःगु खः । थुखुन्हु धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजन पाखें ज्ञानमाला भजन प्रस्तुत जूगु खः ।

थुखुन्हु मय्जु कमलदेवी ताम्राकार पाखें जलपानया प्रायोजन यासे ध.की. ज्ञानमालायात रू. २०००/- दां चन्दा सहयोग वियादीगु खः । अथेहे भजनया सामान लःल्हायत श्याममान वज्राचार्य पाखें रू. ५००/- चन्दा बियादीगु खः ।

(३) धम्मवती गुरूमांया ८१ दँ बुदिंया उपलक्षय् २०७१ असार २३ निसें ३० गते तक विभिन्न ज्ञानमाला भजन समूह पाखें ज्ञानमाला भजन प्रस्तुत जूगु खः । धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजनया ब्वनाय् प्रस्तुत जूगु खः । धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजनया ब्वनाय् प्रस्तुत जूगु थुगु ज्याभ्वले ध.की. ज्ञानमाला भजनया न्वकू दि. जुजु भाई शाक्यया सुगति कामना यासे वयकःया जहान हीरा देवी शाक्य पाखेँ जलपानया व्यवस्था यानादीगु खः । थुगु ज्याभ्वले प्यन्हु तकया जलपानया लागि रू. २०७०/– रकम खर्च जूगु दु ।

(४) धर्मकीर्ति बौद्ध ज्ञानमाला भजनया दुजः नील शोभा तुलाधर, पुलचोक पाखेँ धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भनजया लागि अहुजा स्पीकर आय्म्प छगः सेट धम्मवती गुरूमांया ८१ दँ बुदिंया उपलक्षे लः ल्हानादीगु खः । थथेहे न्हापानं वयकलं धर्मकीर्ति ज्ञानमालायात C.D. प्लेयर छगः लः ल्हानादीगु खः। वयकःया थुगु श्रद्धाया लागि धर्मकीर्ति ज्ञानमाला पाखेँ यक्को साधुवाद दय्छाःगु दु ।

(५) गुरूपुन्ही खुन्हु गुरू हनेगु ज्याभ्ववले पूज्य धम्मवती गुरूमांयात चीवर वस्त्र दान याय्गु ज्या सम्पन्न जुल। अथेहे गुरू पन्नाकाजी शाक्य व शीवयात बुद्ध मूर्ति प्रदान यानाः गुरू हनेगु ज्या सम्पन्न याःगु खः ।

थुगु ज्याभ्वःया लागि प्राप्त जूगु चन्दा रू. २१८०/- थुकंथं खर्च जूग जुल ।

चीवर – रू. ११५०/–, बुद्ध मूर्ति – रू. ९००/–

विविधि – रू. १३०/–

(६) थः अबु गणेश बहादुर मानन्धर, मां मचानानी मानन्धरया पुण्य स्मृती म्ह्याय मय्जु सुभन्द्रा मानन्धर पाखें धर्मकीर्ति बौद्ध ज्ञानमाला भजनयात रू. १०,०००/– दां श्रद्वा स्वरूप प्रदान यानादिल। थुगु चन्दा सहयोगया लागि धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजनं वयकःया भिं उसाँय् व ता आयुया कामना याःगु दु ।

(७) अथेहे धर्मकीर्ति ज्ञानामाला भजनया आजीवन दुजः चिनीमाया वज्राचार्य पाखें ध.ज्ञा. भजनयात रू. ५,०००/– दां श्रद्धास्वरूप प्रदान यानादिल।

धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजनया पाखें वयकः व वयकःया परिवारया प्रति साधुवाद देछाःगु दु ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

धर्मकीर्ति बौद्ध मासिक

नाफा नोक्सान हिसाव

२०७० बैशाख देखि चैत्र मसान्तसम्म

क्रसं.	खर्च	रकम	क्रसं.	आम्दानी	रकम
१	कागज खर्च	१२४,७६५,४७	१	ग्राहक शुल्क	१०४,४००.००
२	छपाई खर्च	१२२,९८०,००	२	विज्ञापन आम्दानी	४६,६८७.००
३	मशलन्द खर्च	३,५८५.००	३	ब्याज प्राप्त	४१,९६५.८८
४	हुलाक खर्च	९,३१८.००	४	दान वा चन्दा	२८,५००.००
५	ढुवानी खर्च	२,९६०.००	५	पत्रिका बिक्री	१,०३०.००
६	कार्यालय खर्च	४,१०७.००	६	नपुग रकम पूँजीमा घटाएको	४९,४३२.५९
७	फुटकर खरिद	७५०.००			
८	विशेष सदस्य फ्रेम	३,५५०.००			
९	बाँकी रकम पूँजीमा सारिएको जम्मा	२७२,०१५.४७		**जम्मा**	२७२,०१५.४७

धर्मकीर्ति बौद्ध मासिक

वासलात

२०७० चैत्र मसान्तसम्म

क्रसं.	खर्च	रकम	क्रसं.	आम्दानी	रकम
१	पूँजी	१०१५६५५.७३	१	नेपाल बैक लि., कान्तिपथ	२०६,६२३.२२
२	विशेष सदस्य	७३,१६४.००	२	नेपाल बैक लि., क्षेत्रपाटी	१४,५७६.२५
३	बाँकी रकम पूँजीमा सारिएको	(४९,४३२.५९)	३	मुद्दती खाता	८००,०००.००
			४	सि.एम.वि.फाइनान्स	४,९०८.३५
			५	कागज मौज्दात	६,७७९.३२
			६	सानो नगदीकोष	५,०००.००
			७	धरौटी	१,५००.००
	जम्मा	**१,०३९,३८७.१४**			**१,०३९,३८७.१४**

Downloaded from http://www.dhamma.digital

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

थेरवाद बौद्ध दायक केन्द्रीय परिषद्को आव्हानमा पवित्र बुद्धवचनयुक्त "धम्मपद" को ४२३ वटा पालीगाथाहरू नेपाली र अंग्रेजी भाषामा सिङ्गमर्मर ढुङ्गामा अक्षर कुँदेर भगवान बुद्धको जन्मस्थल "लुम्बिनी" को थेरवाद बुद्ध विहारमा राखिने भएकोले इच्छुक श्रद्धालु महानुभावहरूले आ-आफ्नो नाम वा ज्ञातिबन्धुका नामबाट पवित्र वचन सिङ्गमर्मर ढुङ्गामा कुँदाई पुण्य सञ्चय गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ। प्रति एक शीला मार्वल (१८X१८) को सहयोगार्थ रू. ३५००/– (अक्षरमा रू. तीनहजार पाँचसयमात्र) लाग्नेछ।

॥ भवतु सब्ब मङ्गलं ॥

सम्पर्क ठेगाना:

थेरवाद बौद्ध दायक केन्द्रिय परिषद्

धर्मचक्र विहार, बागबजार

बखतबहादुर चित्रकार	– ९८४३१४८४८५, ०१-४४३१८८९
कृष्णकुमार प्रजापती	– ९८४१४८८३२९
विष्णु शाक्य	– ९८५१०५३९१०
संघरत्न शाक्य	– ९८४१२४६४९६
श्यामकृष्ण मानन्धर	– ९८४१२०५२७९
डा. सानुभाई डंङ्गोल	– ०१-४२७२९४७
डा. लक्ष्मण शाक्य	– ९८०३१९९७२६
आशारत्न उपासक	– ९८४१३०६६७४
पूर्ण गुरूज्यू (बालाजु)	– ०१-४३५०३१९
जीवरत्न स्थापित	– ९८४१२४६४३६

Downloaded from http://www.dhamma.digital

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

जन्म :
वि.सं. २००६ साल
पञ्चमी, असार

दिवंगत :
वि.सं. २०७१ साल १७ गते
चौथी, असार

दिवंगत माया देवी तुलाधर

जिमी पूजनीय मां माया देवी तुलाधर आकाभ्काकां दिवंगत जुयादिल, थुगु दुःखद अवस्थाय् जिमित धैर्य धारण याय्त बिचाः हायका भ्काःपिं जिमि दिवंगत मां सहित जिमित मैत्री पूर्वक भिं कामना यानादीपिं सकल हितैषीपिन्त सुभाय् देछाना च्वना ।

अथेहे जिमि दिवंगत मांया सुगति कामना यासे पुण्यानुमोदन यानाच्वना ।

काय् : **राजु तुलाधर** – *भौ :* **गीता तुलाधर**

म्ह्याय्पिं :	*जिलाजंपिं :*	*छयुपिं :*	*केहेँपिं :*	*किजापिं :*
जीना तुलाधर	**रोशन तुलाधर**	**रोजन तुलाधर**	**रेणुका मल्ल, पद्मा तुलाधर,**	**प्रितम स्थापित,**
अर्चना सिन्दुराकार	**सञ्जय सिन्दुराकार**	**समृद्ध सिन्दुराकार**	**मेनुका तुलाधर, ममता तुलाधर**	**वीरेन्द्र स्थापित,**
				कविन्द्र स्थापित

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

जन्म :
वि.सं. २००३ वैशाख २९

दिवंगत :
वि.सं. २०७१ असार १२

दिवंगत पुष्प रत्न तुलाधर

धर्मकीर्ति पत्रिकाका विशेष सदस्य पुष्प रत्न तुलाधर २०७१ असार १९ गते 'दिवंगत' हुनुभएकोले धर्मकीर्ति पत्रिका परिवारले उहाँको सुगति कामना गरी पुण्यानुमोदन गरेको छ । साथै दिवंगत तुलाधरका सपरिवारले संसारको अनित्यता स्वभावलाई बुभ्की यस दुःखद घडीमा धैर्य धारण गर्न सकुन् भनी कामना गरेको छ ।

धर्मकीर्ति पत्रिका परिवार, धर्मकीर्ति विहार

श्रीघः नःघल, काठमाडौं ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

धर्म प्रचार — समाचार

मैत्री बोधिसत्त्व विहारमा बुद्ध पूजा र धर्मदेशना

२०७१ असार २१ गते, जमल

मैत्री बोधिसत्त्व महाविहार जमलमा यसदिन कुसुम गुरूमांले बुद्धपूजा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुभई धर्मदेशना गर्नु भएको थियो । यसदिन धर्मकीर्ति ज्ञानमाला भजन समूहले भजन प्रस्तुत गरेको थियो ।

यस कार्यक्रममा उपस्थित हुनुभएका सबैलाई कमलदेवी ताम्राकारको तर्फबाट जलपान प्रायोजन गरी पुण्य सञ्चय गरिएको थियो ।

नगदेश बौद्ध समूहको रजत वर्ष

२०७१ असार ९ गते

मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा बुद्ध शिक्षा संस्थापन र विकास गरी चीरस्थायी गर्ने हेतुले स्थापित नगदेश बौद्ध समूह-२०४५" को २५ वर्ष पूर्ण भएको समाचार छ । सो समारोहको उपलक्ष्यमा नव निर्मित धम्महल उद्घाटन र धम्महलमा विराजमान शाक्य मुनी बुद्धको प्रतिमा अनावरण एवं सोही हलका स्थापित २८ वटा तथागत बुद्धका प्रतिमाहरू विधिवत् संस्थापन गर्न एक विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको कुरा समाचारमा उल्लेख गरिएको छ। प्राप्त समाचार अनुसार थाईल्याण्डका महामहिम राजदूत H.E. Mrs. kanthong Unakul को प्रमुख अतिथ्यमा संचालित उक्त कार्यक्रममा प्रमुख अतिथीवाट बुद्ध मूर्ति अनावरण गर्नुभएको थियो ।

भिक्षु धम्मशोभन महास्थविरले पञ्चशील प्रार्थना गराउनु भएको उक्त कार्यक्रममा समूहका सचिव कृष्ण कुमार प्रजापतिले स्वागत भाषण गर्नु भएको थियो । रजत वर्ष भरिको कार्यक्रममा सघाउ पुऱ्याउने महानुभावहरूलाई प्रमुख अतिथिबाट "सधन्यवाद-पत्र" प्रदान गरिएको थियो । यसरी नै लाखौं, रूपैयाँ आर्थिक सहयोग प्रदान गर्नुहुने दाताहरू– भाईराम धजु, ज्ञानीमाया धाजु र द्रव्यमानसिंह तुलाधरलाई "अभिनन्दन पत्र" प्रदान गरिएको थियो ।

नव धम्महलमा "अट्ठवीसति बुद्ध" अर्थात् अट्ठाईस तथागत बुद्धका मूर्ति राख्न आर्थिक सहयोग प्रदान गर्नुहुने २८ दाताहरूलाई "कदर पत्र" र आर्थिक सहयोग गर्ने अन्य दाताहरूलाई "सम्मान-पत्र" प्रमुख अतिथीवाट प्रदान गरिएको थियो ।

समारोहमा प्रमुख अतिथी थाई राजदूत, बौद्ध विद्वानहरू डा. सानुभाई डंगोल र डा. लक्ष्मण शाक्यले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको थिए ।

यसरी नै समूहका सचिव कृष्ण कुमार प्रजापतिले प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुहुँदै धन्यवाद ज्ञापन गर्नुभएको थियो भने कार्यक्रमका सभापति का.वा. अध्यक्ष दीपक राज साँपालज्यूले मन्तव्य व्यक्त गर्नुभई सभा विसर्जन गर्नुभएको थियो । अन्त्यमा पुण्यानुमोदन गरिएको थियो ।

धर्मचक्र प्रवर्तन दिवस सम्पन्न

भगवान् बुद्धले बुद्धत्त्व प्राप्ति पश्चात् ऋषिपतन मृगदावन सारनाथमा आषाढ पूर्णिमाको दिन पञ्चभद्र वर्गीहरूलाई सर्वप्रथम बोधिज्ञान विषयमा प्रवचन गरी धर्मको चक्र चलाउनु भएको थियो । त्यसैले यसदिन धर्मचक्र प्रवर्तन दिवस मनाइने गरिन्छ। यही उपलक्ष्यमा विभिन्न स्थानहरूमा धर्मचक्र पवर्तन दिवस मनाइएको समाचार यसरी प्राप्त भएको छ–

भक्तपुर–

२६०३ औ धर्मचक्र पवर्तन दिवसको उपलक्ष्यमा बौद्ध संघ भक्तपूरको आयोजनामा बौद्ध समकृत विहार बाट शुरू गरिएको प्रभातफेरी यही विहारमा पुगी समापन गरिएको थियो ।

यसरी नै मैत्रेय युवा संघको आयोजनामा प्रवचन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । सर्वप्रथम जयकीर्ति विहार थथुबहीमा भिक्षु निग्रोधले चतुआर्य सत्य, आर्य अष्टाङ्गिक मार्ग विषयमा धर्मदेशना गर्नु भएको थियो ।

इतुम्वहाल, काठमाडौं

शाक्य फाउण्डेशन नेपालको आयोजनामा केशचन्द्र पारावर्त महाविहार इतुंवहालमा धर्मचक्र दिवस मनाइएको थियो । फाउण्डेशनका प्रमुख सल्लाहकार देवकाजी शाक्य र हर्ष मुनि शाक्यले धर्मचक्र दिवसको महत्त्व विषयमा चर्चा गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा फाउण्डेशनका अध्यक्ष अमीर मान शाक्यले सम्यक

Downloaded from http://www.dhamma.digital

दृष्टिको महत्त्व विषयमा प्रकाश पार्नु भएको थियो । चन्द्र वहादुर शाक्यको सभापतित्त्वमा सञ्चालित उक्त कार्यक्रममा प्रज्ञारत्न शाक्यले स्वागत भाषण गर्नु भएको थियो । यस उपलक्ष्यमा विभिन्न विद्यालयका विद्यार्थीहरू र फाउण्डेशनमा पदाधिकारीहरूले प्रभात फेरीमा भाग लिई इतुम्वहालमा पुगी समापन गरिएको थियो ।कार्यक्रम राजकाजी शाक्यले सञ्चालन गर्नुभएको थियो ।

नगदेश थिमी–

नगदेश बौद्ध समूह र बौद्ध ल्यायम्ह पुचः नगदेशको संयुक्त आयोजनामा असार पूर्णिमाको दिन २६०३ औ धर्मचक्र पवर्तन दिवस सम्पन्न गरिएको समाचार छ ।

डा. सानुभाई डंगोलको प्रमुख आतिथ्यमा समूहका का.वा. अध्यक्ष दीपक राज सांपालको सभापतित्त्वमा संचालित उक्त कार्यक्रममा समूहका सचिव उपासक कृष्ण कुमार प्रजापतिले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गर्नु हुँदै असार पूर्णिमा एवं गुरू पूर्णिमाको महत्त्व व्यक्त गर्नु हुँदै असार पूर्णिमा एवं गुरू पूर्णिमाको महत्त्व विषयमा प्रकाश पार्नु भएको थियो ।

यसरी नै विपेन्द्र महर्जन र लक्ष्मण शाक्यले धर्मचक्र प्रवर्तन एवं असार पूर्णिमाको महत्त्व विषयमा प्रकाश पार्नु भएको थियो ।

मध्यपुर थिमि नगर क्षेत्रका प्रथम जिल्ला न्यायाधिश लक्ष्मी कृष्ण श्रेष्ठले गुरू र गुरूपूर्णिमाको महत्त्व विषयमा उल्लेख गर्नुभएको थियो ।

अन्त्यमा समूहका कोषाध्यक्ष रत्न भक्त हायँजुले धन्यवाद ज्ञापन गर्नु भएको उक्त कार्यक्रम बौद्ध ल्यायम्ह पुचः नगदेशका सचिव राज कृष्ण बाँडेले संचालन गर्नुभएको थियो ।

एघारौं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न

२०७१ श्रावण ३ गते, शनिवार

यसदिन उपासक जगत बहादुर हाँय्जुले धर्मोदय सभा मध्यपुर थिमि नगर शाखा नगदेशको ११ औं वार्षिक साधारण सभाको उद्घाटन गर्नु भएको समाचार छ । शाखाका का.बा. अध्यक्ष दीपकराज साँपालको सभा-पतित्त्वमा संचालित यस सभामा आजीवन सदस्य रत्न भक्त हाँय्जुले स्वागत भाषण गर्नु भएको थियो भने सदस्य धनबहादुर तकोले शुभेच्छा मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो । यसरी नै शाखाका सचिव कृष्ण कुमार प्रजापतिले ७१ वर्ष अगाडि स्थापित धर्मोदय सभाको परिभाषा प्रस्तुत गर्नु भएको थियो । शाखाका कोषाध्यक्ष कृष्ण भक्त हाँय्जुले धन्यवाद मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको उक्त समारो हमा सभाका सभापतिले आफ्नो मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएपछि पुण्यानुमोदन गरी सभा विसर्जन गरिएको थियो ।

पुनः वन्द सत्र सञ्चालन गरी १७ सदस्यिय नयाँ कार्य समिति चयन गरिएनुसार को कार्यकारिणी सदस्यहरू यसरी रहेको कुरा प्राप्त समाचारमा जनाइएको छ–

(१) अध्यक्ष – दीपकराज साँपाल
(२) उपाध्यक्ष – पञ्च कुमार बाँडे
(३) कोषाध्यक्ष – कृष्ण भक्त हाँयजु
(४) सचिव – कृष्ण कुमार प्रजापति

सदस्यहरू– (५) राजकुमार मेजु (६) जयराम भतां (७) रत्नभक्त हाँय्जु (८) मेहरमान नायःजु (९) बाबुराम दुवाल (१०) गणेशहरी प्रजापति (११) धनबहादुर तको (१२) कृष्णमाया बाडे (१३) लक्ष्मी मेजु (१४) धनकेशरी धुँमन (१५) हरीदेवी धँजु (१६) रुपदेवी वाडे (१७) तेजमाया बैद्य आदि ।

प्रव्रज्या दिवस

रिपोर्टर- अमृतशोभा शाक्य

स्थान- ध्यानकुटी विहार, बनेपा

संघनायक भिक्षु अश्वघोष महास्थविरया सभापतित्वय् ध्यानकुटी विहार बनेपाय् प्रव्रज्या दिवस सम्पन्न जुल ।

प्रव्रज्या दिवसया संयोजक भाजु विकास रत्न तुलाधर खः । कार्यक्रम सञ्चालिका मयूजु तारा डंगोल खः । दकसिबे न्ह्यापां भाजु अगम्यरत्न कंसाकारं लसकुस न्वचू विया दिल । वयकलं धया दिल २०३५ साल असारं १४ म्ह अल्पकालीन श्रामणेर प्रव्रज्या ज्वी धुंकाः २०३६ साल असारंनिसें प्रव्रज्या दिवस मदिकहे न्हाय्का च्वनागु खः ।

भाजु अरूण सिद्धि तुलाधरं अल्पकालिन ऋषिणी प्रव्रज्या म्हिगः थौं व कन्हे धैगु विषय अन्तरक्रिया ज्याः भ्वः न्ह्याका दिल । थ्व ज्याः भ्वः ले ब्वति कया दीपिं खः मय्जु डा. समुन कमल तुलाधर, प्रधान अध्यापक मय्जु प्रफुल्ल कमल तुलाधर, सह-प्राध्यापक मय्जु प्रेमहीरा तुलाधर, प्रधान अध्यापक मय्जु कीर्ति तुलाधार, सह-प्राध्यापक मय्जु उर्मिला ताम्राकार ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

*न्ह्यसः- **ऋषिणी प्रव्रज्या धैगु छु खः ?***

सुमन- ऋषिणी प्रव्रज्या धैगु छगू किसिमया प्रव्रज्या खः । थुकी भिक्षुणी जुइबले थें पाचुक सँ खाय्म्वाः । वसः जक कलेजिगु पुनाः विहारे च्वनाः बुद्ध शिक्षायात अध्ययन यानाः ध्यान च्वनाः प्रव्रजित जीवनया रस काय्गु खः । थ्व छगू प्रव्रजित ज्वीगु अःपूगु विधि धाःसा ज्यू । सँ खाय् माःसा प्रव्रज्या ज्वीत भचा थाकुइगु ज्वी ।

*न्ह्यस- **ऋषिणी जुयाबले अथे धैगु स्यूला ?***

प्रफुल्ल- २०३२ सालं ऋषिणी जुबाबले आः थें समय तालिका छुं मदुनि । थःम्ह हे समय तालिका दय्काः अध्ययन यानागु खः ।

प्रेमहीरा- जि २०३३ साल ऋषिणी जुयागु खः । उबले बुद्ध शिक्षा अध्ययन व ध्यान भावना यानागुलिं आः तक्कनं उकीया लिच्वः बाँलाः धैर्य याय्सः त्याग याय्सः । मेपिंथें निगि खँय्नं ल्वाना च्वनेम्वाः ।

न्ह्सः छँ तोताः वयाबले गज्यागु अनुभव जुल ?

किर्ति- सहर्ष ऋषिणी प्रव्रज्या जुयागु खः । छँ तोतेगु थाकुमजू । न्ह्याइपुक जिपिं विहारे च्वना । आः थें भौतिक पूर्वाधार छुं मदुसां जिमित छुं अभाव मताः । सकलें मिलेचले जुयाः ईः अनुसार ज्या याय्गु ।

उर्मीला- धम्मवती गुरूमांनं वसः लः ल्हाना विज्याःबले एकदम संवेग उत्पन्न जुल । ध्यान च्वनाबले अथेहे जुल । जि २०६२ साल अमरापुर विहार बुंगमती ऋषिणी जुयागु खः ।

*न्ह्यस- **थः पिसं गथे यानाः प्रेरण विया ? सकारात्मक परिवर्तन वः ला ?***

प्रेमहीरा- थः ऋषिणी जुयाः फाइदा जुगुलिंयानाः छँ मस्तेतनं अल्पकालिन प्रव्रज्या जू हुँ धकाः प्रेरणा बिइसल । छँ मस्तनं वनाः फाइदा जू । हारांपिं मस्तनं ज्ञानी जू. शिष्टाचार दया वः ।

*न्ह्यस- **थौं कन्हे तस्सकं मस्तय् लिमलागु इःले थज्यागु कार्यक्रम याय्गु आवश्यक खः ला ?***

सुमन- भ्कीसं मस्तेत छु लँ क्यनेगु, मचा गुजाःम्ह दय्केगु थ्व भ्कीसं विचाः याय्मा : थौ कन्हेयागु तस्सकं प्रतिस्पर्धात्मक युग, निम्ह मनू नाप लातकि राजनीति ज्वीगु ईः मनूत तस्सकं Stress य् लाइगु जुया आः भ्कन हे थज्याःगु कार्यक्रम तसकं आवश्यक जू ।

*न्ह्यस- **ऋषिणी प्रव्रज्यायात बाराःतय्गुया विकल्पय् हय्ज्यूला ?***

प्रफुल्ल- बाराःतय्गुया विकल्पय् हय्ज्यू तर बारातय्गु मधासें ऋषिणी प्रव्रज्याया यक्व महत्त्व थ्वीका बिइमाः । महत्त्व थ्वीका वः पिसं थुकीयात हल्कां काइमखु । बुद्ध शिक्षायात थ्वीकेगु कुतः याई ।

कीर्ति- मस्त विहारे अल्पकालिन प्रव्रज्या यानागुलिं परित्राण का चिइगु भगवान्यात वन्दना याय्गु उलिसां यानाच्वन । थ्व नं छगू संस्कार खः ।

उर्मिला- छँ कताय् मफुपिं मस्तनं ज्ञानी जुया वनी । छँ जः पिनिगु पाखें नं यक्व फाइदा जूगु न्यने दु । नेपाल बुद्ध भूमि खः धका मस्तेसं थ्वीका वनी ।

प्रेमहीरा- बाराःतय्गु विकल्प धकाः विकृति ह्य् मज्यू । थेरवाद पुरोहितवादथें ज्वीमज्यू ।

न्हसः प्रतिकूल अवस्थाय् गुकथं समाधान याना ?

सुमन- जरंग तँ पिहाँ मवः अफिसय् बुद्ध थें ज्याःम्ह दिदी धाइगु ।

प्रफुल्ल- तँ मवः Kitchen Politics मजू Depression मदु ।

प्रेमहीरा- म्वालका धकाः सन्तोष काय्फु, ल्वापु मजू, धैर्य याय्फु, त्याग याय्फु ।

कीर्ति- सहनशीलता दु, पिने वनाबले Quite Lady धाइगु, उपेक्षा याय्फु ।

उर्मिला- सहज जुल, साः मसाः धैगु मन्त Carieer Develop जुल ।

न्ह्यस- भ्कीसं अल्पकालीन प्रव्रज्या गय्यानाः न्हयाकेमाली ?

सुमन- बाल मनोविज्ञानयात ध्यान तयाः Team Work, Stress Management, छु School गुबले विदा ज्वी सीकाः छोटो मीठो कार्यक्रम दय्काः मस्तेत सहभागी याय्गु । ऋषिणी धैगु छु ? छाय् ज्वीमाःगु ? अले थन छु छु याई ? थ्वीका बिइमाः ।

प्रफुल्ल- विहारे लः मत आदियागु कारणं यानानं अले मस्तेत स्वय्त थाकुगु कारणं याना तःन्हु विहारे तय्त थाक्वीगु खः । थुकिया व्यवस्था याय्फुसा मस्तेत कम्तिनी ७ न्हु ऋषिणी याय्फइ ।

प्रेमहीरा- मस्तय्के ध्यबा कयासां विशेषज्ञत हयाः क्लास काःसा अप्व प्रभावकारी ज्वी ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

कीर्ति- बौद्ध शिक्षाया नापनापं स्वाथ्य शिक्षाः नैतिक शिक्षा चित्र कला, उद्‌घोषण तालीम, वक्तृत्व कला आदि आः नं जुया च्वंगु दु ।

उर्मिला- मस्तेत थय् याय्माः अय् याय्माः धकाः नियमय् बाँधे मयासें, बौद्ध Philoshophy कनाः थ्वीका बिइगु यायेमाः अले मस्तेसं थःम्हं हे थ्वीकाः नियम पाले याई ।

थथे न्ह्याइपुक अले ज्ञानबर्धक रूपं समय सापेक्ष अन्तरक्रिया कार्यक्रम भाजु अरूणं क्वचाय्काः मय्जु तारायात माइक लः ल्हाना दिल । भिक्षु अश्वघोष महास्थविरं धयाबिज्यात– "अल्पकालीन प्रव्रज्या २०३५ सालय् जूबले ७ न्हुया लागिं राहुल श्रामणेर जूगु खः तर आतक्कं पव्रजित हे जुयाच्वन । थ्व छगू तःधंगु उपलब्धी खः । अल्पकालीन प्रव्रज्या जुयाः मस्त ज्ञानी जूगु खँ कँ वःपि दु । मस्तेसं ऋषिणी जुयाः माँ-बौया सेवा याय्सःगु, परस्पर ग्वाहाली याय्सःगु खँ कंबलेनं थज्याःगु कार्यक्रम धात्थें फलदायी जू धैगु सीदु । बुद्ध शिक्षा धैगु हे भिंम्ह मनू ज्वीत खः ।" भिक्षु राहुल महास्थविरनं थ्व ज्याभ्वः आवश्यकता खः धया बिज्यात ।

भाजु विकास रत्न तुलाधरं सकसितं धन्यवाद बिया दिल । पुण्यानुमोदनं लिपा कार्यक्रम क्वचाल ।

च्याक्वःगु ज्ञानमाला निरीक्षण भ्रमण

च्याक्वःगु ज्ञानमाला समितिं न्ह्याकाच्वंगु "ज्ञानमाला निरीक्षण भ्रमण च्याक्वःगु" चारूमती ज्ञानमाला भजन संघ चाबहिस क्वचाःगु बुखँ दु ।

चारूमति ज्ञानमाला भजन संघया नायः श्रद्धेय भिक्षु तपस्सीया नायःसुइ न्ह्याःगु उगु ज्याभ्वःस के.नापः प्रा. सुवर्ण शाक्यं निरीक्षण भ्रमणया मू ताः (उद्देश्य) कनादिसे आगामि पौष ५,६, व ७ गते नमो बुद्धय ज्वीगु च्याक्वःगु राष्ट्रिय ज्ञानमाला सम्मेलनय् ब्वति कायत इनाप यानादिल ।

अथेहे सल्लाहकार प्रमुख शान्तरत्न शाक्यं श्रद्धेय भिक्षु तपस्सीं चारूमती विहारया उन्नति लिसँ थःगु अध्यक्षताय् "चारूमती ज्ञानमाला संघ "नीस्वनाः उकीया उन्नति अथिवृद्धि जकः मखु, इलयबिलय् थम्हं अध्ययन यानाविज्याःगु देश श्रीलंकाय् उपासक उपासिकापिन्त भ्रमण याकाः निगू देपा मैत्री स्वापू क्वातुका बिज्याःगु वारे चर्चा याना दिल ।

भिन्तुना देछाया

✍ **चन्द्रशोभा शाक्य,** सरस्वतीननी, यल

प्रज्ञाया मि पुसा ज्वनाः जन्म जूम्ह
नेपाःया सपुतम्ह म्ह्याय्मचा
राणाशासन कालय् नं मग्यासे
साहस व धैर्यवान्म्ह जुयाः
नारी शिक्षाया लुखा चाय्का ब्यूम्ह
धार्मिक क्रान्तिया ध्याँय् ब्वय्केत
धर्मया सिचुसे च्वंगु किचलं गाय्क्यत
आपालं उपासक उपासिकापिन्त न्ह्यब्वाकेफुम्ह
गुरूमां धम्मवतीया बुदिंया लसताय्
मैत्री भावं आपालं भिंतुना देछाया
बुद्ध धर्म प्रचार याय्गुली आपालं माध्यमत छ्यलाः
स्यस्यलाःपिं भिक्षुणी शिष्यापिं तयार यानाः
संघया जग वल्लाकेत आपालं दुःख व कष्ट सियाः
धर्मकीर्ति विहार जक मुख थाय थासय्
धर्मया दबूत नीस्वनाः
बुद्ध शिक्षाया पवित्रगु स्वाँमालं
द्ये छगुर्लि झझः धायक्यत
जीवन अर्पण याना बिज्याम्ह
"शासन धज्ज धम्माचरिय" व
"अग्गमहागन्थ वाचक पण्डित"
विभूषण रूपी तिसां जहाँ थीम्ह
श्रद्धेय धम्मवती गुरूमांया जन्मदिंया लसताय्
दीर्घायु जुइमाः निरोगी ज्वीमा धकाः
तथागतयाके प्रार्थना यासे सुभाय् देछाना ।

Downloaded from http://www.dhamma.digital

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

बिचा: हायेका

बुगु दि:
बिसं १९८२/१२/१७

मदुगु दि:
बिसं २०७१/१/३०

मदुम्ह ललित देब मानन्धर

दल्लु आवासे च्वम्ह (न्हापा क्षेत्रपाती)

जिमि अतिकं हनेबह:म्ह बरदेश मानन्धर दाईया अबुजु ललित देव मानन्धर बिसं २०७१/१/३० कुन्ह ८८ दँया वैशय् मदुगु खँ लुमं लुमं जिमि तसकं नुगः मछिं । अथेहे बरदेश दाई व छ्येँज:पिनि गुलि नुगः मछिं जुई धयागु नं जिमिसं थू । थुज्व:गु कठिन परिस्थितिई अनित्य संसार या स्वभाव लुमंका: धैर्य धारण याय् फय्मा धका: बिचा: हायेका ।

बिचा: हायेकूपिं गोष्ठी भोजन पुच:या दुज:पिं :

१. अमृत रत्न ताम्राकार	२. आनन्द तुलाधर	३. अनिल कृष्ण जोशी
४. अञ्जना तुलाधर	५. अरुण सिद्धि तुलाधर	६. बिकास रत्न तुलाधर
७. बिनु तुलाधर	८. चिनी काजी महर्जन	९. ध्रुव रत्न स्थापित
१०. ध्रुव राजकर्णिकार	११. ज्ञानेन्द्र महर्जन	१२. हसन कुमार वज्राचार्य
१३. इन्द्र कुमार नकर्मी	१४. इश्वर भगत श्रेष्ठ	१५. कल्पना शाक्य
१६. कमल मुनि शाक्य	१७. मन्दिरा महर्जन	१८. माया देवी महर्जन
१९. मिन शोभा शाक्य	२०. रामेश्वरी महर्जन	२१. राम कुमारी मानन्धर
२२. सहना मानन्धर	२३. सानु मैया महर्जन	२४. सुजिना श्रेष्ठ
२५. सुनिता वज्राचार्य	२६. सुरेश मुनि शाक्य	२७. स्वयम्भु रत्न तुलाधर
२८. तारा डंगोल	२९. उमा मानन्धर	३०. बिद्या सागर रंजित
३१. बुद्ध कुमारी मानन्धर	३२. लक्ष्मण कृष्ण महर्जन	३३. राम कृष्ण महर्जन
३४. बिकास मानन्धर	३५. बिद्या मानन्धर	३६. नयन शोभा अमात्य
३७. कमल मैँया वज्राचार्य		३८. इन्द्र मान महर्जन

Downloaded from http://www.dhamma.digital

अनिच्चावत संखारा उप्पादवय धम्मिनो
उपज्जित्वा निरूज्झन्ति तेसं ऊपसमो सुखो

ॐ नमो दुर्गती परिसोधन राजाय तथागतया
अर्हन्ते सम्यक सम्बुद्धाय ॥ तद्यथा ॥
ॐ शोधने शोधने विशोधने विशोधने
सर्वपाप विशोधने शुद्धे विशुद्धे सर्वपाप विशुद्धे
दिवंगत ज्ञानमान वज्राचार्य नाम अध्याय सर्वकर्मावरण विशोधने स्वाहा ॥

जन्म :
भाद्र ८ २००२
(August 24,1945)

दिवंगत :
आषाढ ११, २०७१
(June 25, 2014)

दिवंगत ज्ञानमान वज्राचार्य

सदां लुमंके बहःम्ह जिमि किजा ज्ञान मान वज्राचार्य थ्व संसारया अनित्य स्वभावयात स्वीकार यासे आकाभ्काकां दिवंगत जुयावन । थुगु दुःखद क्षणय् जिमित भलसा बियाः बिचाः हायकाद्यूपिं सकल हितैषी थःथिति व पासाभाई पिन्त सुभाय् द्यछानाच्वना ।

दिवंगत जूम्ह जिमि किजाया सुगति व निर्वाण कामना यासे पुण्यानुमोदन यानाच्वना ।

तिरि मयूजु : **पूर्णलक्ष्मी वज्राचार्य**

दाजुपिं :	*पीभतपिं :*	*काय् भाजुपिं :*	*भौमयूजुपिं :*
यज्ञमानपति वज्राचार्य	**भीम लक्ष्मी वज्राचार्य**	**दीपक वज्राचार्य**	**अनीता वज्राचार्य**
श्याममान वज्राचार्य	**प्राणमाया वज्राचार्य**	**रुपक वज्राचार्य**	**जेनी वज्राचार्य**

मुद्रक: न्यू नेपाल प्रेस *प्रधान कार्यालय:* १४२ मनकामना मार्ग, नागपोखरी, काठमाडौं | फोन: ४४३४८५०, ४४३४७५३ | email: newnepalpress011@gmail.com
सम्पर्क कार्यालय: शुक्रपथ, काठमाडौं | फोन: ४२५९०३२, ४२५९४५०

Downloaded from http://www.dhamma.digital

THE DHARMAKIRTI

A BUDDHIST MONTHLY

प्रतित्य समुत्पाद विषयमा प्रवचन गर्नुहुँदै धम्मवती गुरूमां

वर्ष-३२; अङ्क-४

बु.सं. २५५८, गुंपुन्हि

Downloaded from http://www.dhamma.digital

धम्मवती गुरूमां छःपिन्त वन्दना आपालं

✍ लक्ष्मीहीरा तुलाधर

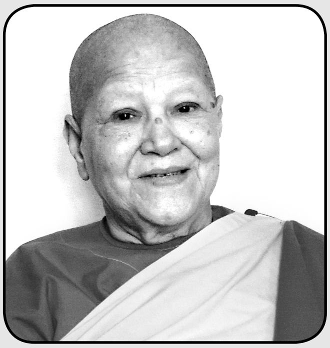

नेपाले बुद्ध धर्मया जः ह्वला बिज्याःम्ह
हे धम्मवती गुरूमां छःपिन्त आपालं वन्दना

मां बौया अति प्रियम्ह
याकः म्ह्याय् जुयाः जन्म जूम्ह
बुद्ध धर्म छु खः मस्यूगु कारणं
बुंगाःचा मालाः लः लुइकेथें

लखं पिहांवःम्ह न्याचा फाता फाता पुलेथें
फाता फाता पुल बुद्ध धर्म सीकेगु प्यासं
छुयाय् गुगु थासे व गन वनेगु मसियाः
ल्वँह्रहिति माः वन वर्मा धयागु देशय्

ग्याः चिकु तंकल, जंगल व जेलया त्रासनं
छुं हे मखुथें जुल छः पिन्त
पिहांवन सुतुक्क मां अबु ख्वःसां
सिद्धार्थ गौत्तमं गृह त्याग याःथें ।

संकल्प याःथें सिद्धार्थ थःगु जीवने
निर्वाणया लँपु मालेगु लागि
संकल्प यात बालिका गणेश कुमारीं नं
बुद्धया शरण वनेगु लागि
नय् त्वने द्यने छुं हे मधासे
कथिन परिश्रम यायां वन
"शासन धज धम्माचरिय" व
"अग्ग महागन्थ वाचक पण्डित"
उपाधिं- छाय्पीगु लक्ष पूर्ण जुल ।

लिहाँ बिज्यात थ्व पुण्य भूमी छःपिं
बुद्ध भूमी लुमंकाः थःगु मातृ भूमी हे
बुद्ध धर्मया प्रचार यायां
ज्ञानया मिखा कंकेगु इच्छां

भिक्षुणी धम्मवती गुरूमां जुयाः
बुद्ध धर्म बुलुया वंथाय्
तिमीला जुयाः जहाँ थिनाः प्यखेरं
ह्वल छःपिसं बुद्ध धर्मया पुसा न्यंक

बुद्धया सेवा याय् धयागु साहस यानाः
पञ्चशील पालन याकल यक्कोसित
चुतआर्य सत्य ध्वाथुईकाबिल
दय्कल यक्को उपासक उपासिकापिं

दय्कल अथेहे प्रव्रजित भिक्षुणी गुरूमांपिं
मलजल बियाः बुद्ध धर्म ब्वलंकेत
मैत्रीवलं सकसिगुं नुगः नायकीम्ह
अमृत वचनं सकसितं खँ न्यकेफुम्ह

यमराजयात नं लिचिके फुम्ह
सत्य सावित्रीया गुण दुम्ह
नेपाले बुद्ध धर्म प्रचार याःम्ह
धात्थें नेपाः मांया म्ह्याय् जूम्ह

मांया दुरूया मू साय्कूम्ह
बुद्ध भूमीया सेवा यायफुम्ह
अभिधर्मयात ध्वाथ्वीक कनेफुम्ह
धन्य धन्य गुरूमां धम्मवती धाःम्ह

"भिंतुना"

✍ प्रेमलक्ष्मी तुलाधर

विहारनापः स्वापू दुम्ह नच्चागु इलंनिसें
बुद्धशिक्षा नालाकाल अजि चम्पावतीया ल्यूल्यू वनाः
भन्ते गुरूमां पिनिगु संगत यायां
न्ह्याकल पलाः जीवनया लकसय्
धर्मकीर्ति अध्ययन गोष्ठी आखः ब्वब्वं
पासायात "परियति सद्धम्म कोविद" धाय्काः
सफलताया चिं ज्वनाः न्ह्याःवन प्राज्ञ तक
जुयाःउलिजक मखु अर्थशास्त्रय् पि.एच.डी.यानाः
विभूषित जुल डाक्टर उपाधिं धर्म व मेहनतय दथुई च्वनाः
थ्व स्वयाः नं अझ न्ह्याःवने फय्मा धकाः
आशिका यायां दुनुगःया "भिंतुना"
देछाना डा. रीना (बनिया) तुलाधर यात ।

Dhamma.Digital

Downloaded from http://www.dhamma.digital